

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za slovenistiko

MOJCA SITAR

Zmožnost pripovedovanja in pisanja enajstletnikov

Diplomsko delo

Mentorica: izr. prof. dr. Simona Kranjc

Univerzitetni študijski program prve stopnje:
Slovenistika

Ljubljana, september 2012

ZAHVALA

Zahvaljujem se izr. prof. dr. Simoni Kranjc za mentorstvo pri diplomski nalogi in vsem sodelujočim učencem OŠ Naklo in OŠ Simona Jenka Kranj.

Izvleček

Zmožnost pripovedovanja in pisanja enajstletnikov

V drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju učenci spoznajo in uporabljajo pri pouku slovenščine različne jezikovne zmožnosti. Njihova sposobnost govorjenja in pisanja ni odvisna zgolj od jezikovnega pouka, ampak nanj vplivajo dejavniki, kot so spol otroka, izobrazba staršev, način sporazumevanja in okolje šolanja. V kakšni meri ti dejavniki vplivajo na zmožnost pripovedovanja in pisanja pa bom ugotovila z analizo besedil, ki so jih pripovedovali in zapisali učenci dveh osnovnih šol, in sicer OŠ Naklo in OŠ Simona Jenka Kranj. V diplomski nalogi bom posvetila nekoliko več besed razvoju govora, sledili bodo opisi vseh vplivajskih dejavnikov, nato bodo opisani vsi kriteriji za kohezivnost in koherentnost besedil, po katerih sem tudi sama ocenila pridobljene izdelke. Na strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo šport si bom pogledala učni načrt za pouk slovenskega jezika in tako sklepala, kaj vse naj bi učenci osvojili v drugem obdobju šolanja. Sledila bosta analiza besedil in rezultati, ki bodo nakazali, kateri dejavniki najbolj vplivajo na otrokovo jezikovno zmožnost.

Ključne besede: pripovedovanje ob slikah, pisanje, kohezija, koherenca, urbano in ruralno okolje

Abstract

The ability of storytelling and writing of eleven year-olds

In the second period of educational system, students are learning and applying different language abilities at the lessons of Slovene language. Their ability to speak and write depends not only on the language teaching, but it is also influenced by factors such as the sex of the child, parents' education, means of communication and environment of education. I will research the extent to which these factors affect the ability of storytelling and writing in the analysis of texts written and narrated by students in two primary schools; these are primary school Naklo and primary school Simon Jenko Kranj. In this thesis, I will focus primarily on speech development, followed by the descriptions of all environmental factors and then all the criteria for the cohesion and coherence of the text, by which I evaluated the products, will follow. At the Ministry of Education, Science, Culture and Sport, I will look at the curriculum for teaching Slovenian language and on this basis conclude what all pupils should have acquired in the second period of schooling. All these will be followed by analysis of texts and the result of the analysis, which will indicate which factors most affect the child's linguistic ability.

Keywords: storytelling with pictures, writing, cohesion, coherence, urban and rural environment

Kazalo

Uvod.....	1
I. TEORETIČNI DEL.....	2
1. Govorni razvoj.....	2
2. Ugotavljanje otrokovega govornega razvoja.....	3
2.1 Standardizirani govorni preizkusi.....	3
2.2 Nestandardizirane govorni preizkusi.....	4
2.2.1 Pripovedovanje ob slikah	4
2.2.2 Pripovedovanje zgodbe	5
2.2.3 Še nekaj nestandardiziranih tehnik za ugotavljanje govornega razvoja.....	6
3. Dejavniki, ki vplivajo na razvojno raven pripovedovane zgodbe	6
3.1 Spol otroka.....	6
3.2 Socialno-ekonomski dejavniki družine	7
3.3 Genetski dejavniki	7
3.4 Urbano in ruralno okolje	8
3.5 Pisno in ustno izražanje	8
4. Kriteriji za ocenjevanje razvojne ravni otroške zgodbe	9
4.1 Jezikovna zmožnost.....	9
4.1.1 Pragmatična zmožnost.....	9
4.1.2 Slovnična zmožnost.....	11
5. Učni načrt za pete razrede devetletke	12
II. EMPIRIČNI DEL.....	13
6. Opredelitev problema	13
6.1 Namen raziskave	13
6.2 Cilji raziskovanja.....	13
6.3 Hipoteze raziskovalne naloge.....	13
7. Razčlenitev raziskovalnega problema	13
7.1 Zbiranje podatkov.....	14
7.2 Način dela z učenci.....	15
8. Analiza in rezultati raziskave	15
8.1 H 1: Pisna besedila so bolj koherentna in kohezivna od govornjenih.....	15
8.1.1 Kohezivnost in koherentnost govornjenih in zapisanih besedil s primeri.....	16
Primeri za tematsko razporeditev, kjer sta učenca dosegla obe točki, saj sta uporabljala sredstva, s katerimi se ohranja referenco. Prvi primer je zopet iz govornjenega besedila, drugi iz zapisanega besedila.	18

8.1.2 Vpliv spola in izobrazbe staršev na učenčevo pripovedovanje ob slikah	21
8.2 H 2: Pisna besedila bodo imela daljše povedi kot govorjena	23
8.2.1 Uporaba enostavnih in večstavčnih povedi ter priredno in podredno zloženi stavki.....	24
8.3 H 3: Zaradi prepleta vseh okoliščin šolanja (izobraženi starši tudi na podeželju) ne bo velikih razlik v pripovedovanju učencev ruralnega in urbanega okolja.....	26
9. Sklep	27
10. Literatura in viri.....	29
Priloge.....	1
Izjava o avtorstvu	35

Kazalo tabel

Tabela 1: Prikaz vseh točk, ki so jih učenci dosegli pri pisnem (prva številka v stolpcu) in pri ustnem (druga številka v stolpcu) pripovedovanju zgodbe glede na kriterije za kohezivno in koherentno povezano besedilo.	16
Tabela 2: Ocenjene zgodbe po kriterijih za kohezivnost.....	19
Tabela 3: Ocenjene zgodbe po kriterijih za koherentnost.	20
Tabela 4: Število doseženih točk po kriterijih za koherentnost in kohezivnost glede na stopnjo izobrazbe staršev.	21
Tabela 5: Število doseženih točk po kriterijih za koherentnost in kohezivnost glede na spol učenca.	22
Tabela 6: Povprečno število besed v povedi pri govorjenih in zapisanih besedilih.	23
Tabela 7: Prikaz enostavnih in večstavčnih povedi.	24
Tabela 8: Prikaz povprečnega števila točk učencev iz ruralnega in urbanega okolja.....	26

Uvod

Govor otroka se razvija zelo intenzivno v obdobju, ko je še dojenček, malček in v zgodnjem otroštvu. Najprej se začne sporazumevanje z jokom, kretnjami in vse do oblikovanja prvih besed, ki jih počasi, a vztrajno, otrok povezuje v stavke. Pri tem se seznanja s slovničnimi pravili, kasneje, v času šolanja, se govor prepleta z mišljenjem in pismenostjo. Od šestega leta in vse do polnoletnosti se človek nauči oblikovanja celovitih stavkov in govor uporablja v različnih govornih položajih (Marjanovič Umek, Kranjc in Fekonja 2006: 7–10). Ena od načinov preverjanja razvojne ravni otroškega govora je pripovedovanje ob slikah. Otroku pokažemo sliko ali slikanico, on pa nato opiše, kaj se na njej dogaja. Slika je kot nekakšna osnova za komunikacijo, saj mora otrok prvine na sliki govorno izraziti. Zgodba se lahko pripoveduje ob slikah ali pa otrok le pogleda sliko, nato pa prosto pripoveduje (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 80–81). Pri pripovedovani zgodbi se s pragmatičnega vidika po določenih kriterijih, ki so jih v ta namen oblikovale Kranjc, Marjanovič Umek in Fekonja, preuči in oceni njena koherentnost in kohezivnost. Pomembno je poudariti, da na govorni razvoj vplivajo razni dejavniki, kot so socialno-ekonomski, otrokov spol, genetski dejavniki (Marjanovič Umek in ostali 2004: 46) in v času šolanja tudi kraj, kjer otrok obiskuje OŠ, torej urbano ali ruralno okolje.

V diplomskem delu bom analizirala, po že omenjenih kriterijih, učenčeve pisne in ustne pripovedi ob slikah. V ta namen sem obiskala dve osnovni šoli na Gorenjskem, in sicer OŠ Naklo, ki spada pod ruralno okolje in OŠ Simona Jenka Kranj, ki pripada urbanemu okolju. Pri raziskavi je sodelovalo 15 učencev iz OŠ Naklo in 15 učencev iz OŠ Simona Jenka Kranj, skupaj 30 učencev. Po analizi ustno pripovedovane in zapisane zgodbe bom ugotavljala, če je kakšna razlika v pripovedovanju med spoloma in med ruralnim ter urbanim okoljem. Zanimalo pa me bo tudi, ali izobrazba staršev kakorkoli vpliva na otrokove govorne in pisne zmožnosti. Poleg tega bom iz pridobljenih pisnih in ustnih izdelkov lahko ugotovila, ali se posamezniki bolje in lažje izražajo pisno ali ustno.

V prvem delu naloge, torej v teoretičnem delu, bom opredelila pojem govorni razvoj, opisala dejavnike, ki vplivajo na govorni razvoj, pojasnila slovnične pojme, kot sta kohezija in koherenca ... V praktičnem delu pa bom na podlagi pridobljenih izdelkov, ki so dodani v prilogi, analizirala in ocenila zgodbe otrok ter poskušala ugotoviti, ali dejavniki (otrokov spol, okolje izobraževanja, izobrazba staršev, pisno/ustno izražanje) res vplivajo na otrokovo zmožnost pripovedovanja in pisanja, in če, v kakšni meri.

I. TEORETIČNI DEL

1. Govorni razvoj

V predjezikovnem obdobju otrok uporablja glasove, ki še niso besede. Svoje potrebe sporoča skozi jok in bebljanje. Jok je pri enomesečnem otroku edino sredstvo komuniciranja. Pri šestih mesecih začne bebljati, kar pomeni, da že smiselno postavlja samoglasnike in soglasnike v določeno zaporedje, npr. ata. Pomembno je, da starši že od samega rojstva otroka komunicirajo z njim in s tem pripomorejo pri nadaljnjem razvoju govora (Marjanovič Umek in ostali 2006: 15–17). Med desetimi in sedemnajstimi meseci otrok pove prvo besedo, kar pomeni, da se takrat že začneja otrokovo jezikovno obdobje, od 13. do 25. meseca se razširi njegov besedni zaklad, okoli dveh let pa že tvori preproste stavke. Govor se razvija sočasno z razvojem pojmov, vse od enostavnih (maček) pa do kompleksnejših pojmov (žival). S. Kranjc (1999) ugotavlja, da v zgodnjem otroškem govoru prevladujejo samostalniki, glagoli in medmeti. Med 14. in 23. meseci se poveča odstotek glagolov, medtem ko je samostalnikov nekoliko manj. V drugi starostni skupini, tj. od 28. do 31. meseca, medmeti izgubljajo svojo številčnost, večja se uporaba pridevnikov, veznikov, predlogov in členkov (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 60–64). V starosti petih do šestih let imajo otroci razvito osnovno strukturo govora in razumejo sporočila odraslih. V poznem otroštvu uporabljajo širši krog besed, ki jih že pridobijo z branjem (Marjanovič Umek in ostali 2006: 27).

Hallday pri obravnavanju govora loči več vrst funkcij jezika, ki jih oblikuje otrok do petega leta (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 67):

- *instrumentalna funkcija*: najbolj preprosta funkcija, ki je namenjena za opravljanje otrokovih bioloških potreb,
- *urejevalna funkcija*: funkcija jezika, ki omogoča osnovo za otrokovo oblikovanje navodil in pravil,
- *interakcijska funkcija*: funkcija, ki se nanaša na uporabo jezika med otrokom in drugimi ljudmi,
- *osebna funkcija*: funkcija, ki je povezana z otrokovim razumevanjem jezika, ki je še kako pomemben, saj z njim izraža svoje misli,
- *hevristična funkcija*: omogoča, da otrok uporablja jezik za namen raziskovanja in učenja,
- *domišljajska funkcija*: omogoča otroku, da razvije metajezikovne spretnosti (otrokov domišljajski svet, ki ga oblikuje s pomočjo jezika),

- *informativna funkcija*: pomaga, da otrok z jezikom posreduje sporočila, ki zadevajo različne osebe, predmete, procese, stanja in odnose.

2. Ugotavljanje otrokovega govornega razvoja

2.1 Standardizirani govorni preizkusi

Standardni govorni preizkusi služijo za namen jezikovnega in tudi psihološkega ocenjevanja otrokovega govornega razvoja. S tem pridobimo objektivne informacije, ki se vrednotijo. Poskusi vsebujejo različne verbalne dražljaje, na katere se mora otrok pravilno odzvati. Razmerje med dražljajem in otrokovim odgovorom da informacijo, v kakšni meri otrok obvladuje določeni vidik jezika. C. Moynihan in Mehrabian navaja tri različne pristope za ugotavljanje otrokovega govornega razvoja (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 75–79):

1. **Verbalni pristop.** Z njim se ugotavlja otrokova sposobnost govornega izražanja. Zahtevane naloge od otroka pričakujejo razumevanje in produkcijo jezikovnih izjav. Sposobnost govornega izražanja se ugotavlja s testi inteligentnosti, s katerimi se merijo govorne sposobnosti.
2. **Procesni pristop.** Ta pristop je osredinjen na otrokove sposobnosti procesiranja informacij, ki so bistvene za uspešen govorni razvoj.
3. **Jezikovni pristop.** Pristop, ki ugotavlja različne oblike govora otrok ali odraslih. Ocenjevanje je enako tistemu, s katerimi preučujemo slovnične značilnosti govora odraslih (npr. spontani govor).

Glede na to, kateri vidik otrokovega govora se ocenjuje, Harris (1993) razdeli standardizirane preizkuse v štiri skupine (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 77):

- preizkusi za ugotavljanje pravilnosti izgovorjave (npr. The Edinburg Articulation Test, Anthony, Boyle, Ingram in McIsaac, 1971),
- preizkusi za ugotavljanje obsega besednjaka (npr. The British Picture Vocabulary Test, Dunn, Whetton in Pintilie, 1982),
- preizkusi za ugotavljanje upoštevanja slovničnih pravil (npr. Word Order Comprehension Test, Fenn, 1979),

- preizkusi za ugotavljanje splošne psiholingvistične sposobnosti (npr. The Reynell Developmental Language Scales II, Reynell in Huntley, 1985).

Pomembno je zavedanje, da imajo standardizirani govorni preizkusi tudi pomanjkljivosti, saj kljub zanesljivosti pregledujejo le eno izmed področij govornega razvoja, npr. upoštevanje slovničnih pravil. Govorni razvoj pa je kompleksnejši proces, ki zajema poleg ostalih govornih komponent tudi miselni razvoj in razvoj spomina (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 80).

2.2 Nestandardizirane govorni preizkusi

2.2.1 Pripovedovanje ob slikah

Pripovedovanje ob slikah je nestandardizirana tehnika, s katero se ugotavlja otrokova razvojna raven govora. Pri svoji raziskavi sem tudi sama uporabila takšno tehniko, saj mora otrok iz slike razbrati dogajanje, nato pa ga v knjižnem pogovornem jeziku tudi izraziti.

Miljakova (1979) opiše štiri razvojne ravni »branja« slik (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 80):

- perceptivna rekognicija - v govoru se izrazi kot naštevanje predmetov, stvari ... na sliki; pripovedovanje na tej ravni zmore že enoleten otrok;
- nepopoln opis - prepoznajo se nekateri odnosi med predmeti na sliki; gre predvsem za nizanje opažanj (npr. otrok spi);
- elaboriran govor - otrok pri razpoznavanju slike uporablja svoje izkušnje posredno ali neposredno; bolj ali manj zaznava vse odnose na sliki; v otrokovem govoru sta tako aktualen kontekst kot tudi kontekst iz preteklosti;
- povezovanje dogajanja na slikah – na tej razvojni ravni »branja« slik otrok dekodira vsako sliko kot aktivno dogajanje in to predstavi v nekem logičnem zaporedju.

Primer takšne delitve je uporabila L. Marjanovič Umek (1985) v svoji raziskavi¹, kjer ugotavlja, (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 81):

¹ L. Marjanovič Umek je na podlagi otrokovih pripovedovanj ob slikanici Pajacek in punčka analizirala njihovo razvojno raven branja slik (po Miljakovi delitvi).

- da so otroci od dveh do treh let uporabljali razvojno raven dekodiranja slike (perceptivna rekognicija), nekateri pa že uporabili nepopoln opis,
- da so otroci od petega leta in pol do šestega leta in pol uporabljali elaboriran govor (zaznavanje vseh odnosov na slikah) in povezovanje dogajanja na slikah.

2.2.2 Pripovedovanje zgodbe

Otrok z enim letom in pol že zmore pripovedovati prve zgodbe. Pomembno je, da otrok dogodke, misli, čustva in socialne odnose pravilno časovno in vzročno poveže v neko zaokroženo celoto. Zgodba, ki jo otrok oblikuje na podlagi vsakdanjega življenja, se razlikuje od domišljajske zgodbe. V prvi prevladujejo opisi lastnih izkušenj, v drugi pa predvsem raba domišljije in dekontekstualizacija (Marjanovič Umek in ostali 2006: 31). Bruner, Donaldson in nekateri drugi avtorji s svojim raziskovanjem na tem področju ugotavljajo, da otroci že prej, kot je rekel Piaget (1962), lahko decentrirajo mišljenje, se postavijo v drugo perspektivo in razumejo jezik drugih. S pomočjo metafor Winner (1988) opisuje visoko razvojno raven govora predšolskih otrok, npr. otrok, star dve leti, je pobral oz. se je pretvarjal, da je pobral rdečo žogo in pri tem rekel jabolko (Marjanovič Umek in ostali 2004: 45). Vsebina prvih pripovedovanj je enostavna, vezana pa je na okolje, v katerem otrok živi. Največkrat gre za pripovedovanje doživetij iz vrtca, kaj so počeli med počitnicami, kaj so gledali po televiziji in podobno. Moon (1986) je s svojo raziskavo ugotovil, da malčki pripovedujejo na dva načina, in sicer: prvi način - vsaka stran v knjigi se opisuje posamezno, brez povezav z ostalimi slikami (npr. Tukaj je slon. Tukaj je lev.); drugi način - opisovanje dogajanja na slikah, tako da se slike med seboj povezujejo (npr. Nekoč je živel slon. Živel je v gozdu.) (Marjanovič Umek in ostali 2006: 31–32). G. Fein (1995) pa meni, da so te prve zgodbe zgolj nizanje dogodkov, ki še niso zgrajene na mentalni predstavi. Takšne zgodbe še ne vsebujejo problema, cilja in rešitve. Kako otrok pripoveduje, je odvisno tudi od pomoči, npr. slik, ki prikazujejo dogodke. Gottman in Frideriksen (1985) sta otrokom dala tri različne primere slik, ob katerih so morali pripovedovati zgodbo (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 82):

1. primer/situacija: pripovedovanje zgodbe ob zaporednih slikah;
2. primer/situacija: pripovedovanje zgodbe, kjer slike niso med seboj povezane; rezultat - najvišja raven pripovedovanja;
3. primer/situacija: pripovedovanje zgodbe ob samo eni sliki z vsemi junaki; rezultat - najnižja raven pripovedovanja.

Otrokova konvencionalna zgodba, ki nastaja po tretjem letu starosti, temelji na značaju junakov, medsebojnih razmerjih in opisovanju občutij. V zgodbo ponavadi vpletajo čustva, predvsem negativna, vse se vrti okoli glavnega junaka. Otroci preden stopijo v šolo že razumejo, da pripovedovalec ni del zgodbe, ampak jo le pripoveduje. Osnovnošolci, stari okrog osem let in več, glede na dana navodila znajo pripovedovati na različne načine (Marjanovič Umek in ostali 2004: 46).

2.2.3 Še nekaj nestandardiziranih tehnik za ugotavljanje govornega razvoja

Branje besedila: otrok mora glasno prebrati besedilo in ga tudi razumeti. Ocenjuje se hitrost otrokovega branja, število napak, ki jih je napravil ob branju, in razumevanje prebranega.

Usmerjeni razgovor: otrok odgovarja na različna vprašanja, ki se jih postavlja tako, da poteka usmerjeni pogovor. Pri tem se ugotavlja, katera je njegova najpogostejša besedna vrsta, ali pravilno uporablja sklanjatev, spregatev, kako obvlada število itd.

Lista besed: uporablja se za ugotavljanje slušne percepcije in sposobnosti razlikovanja med podobnimi glasovi. Dve besedi se med seboj razlikujeta le v enem fonemu tako, da se zelo podobno izgovarjata, imata enako dolžino, vendar drugačen pomen. Otrok mora razlikovati med njima (Marjanovič Umek in Zupančič 2009: 83–84).

3. Dejavniki, ki vplivajo na razvojno raven pripovedovane zgodbe

Na otrokov govorni razvoj vplivajo razni dejavniki, kot so spol otroka, socialno-ekonomski dejavniki družine in genetski dejavniki (Marjanovič Umek in ostali 2006: 50–64). V svoji raziskavi pa bom pozorna tudi na dva druga dejavnika, in sicer na urbano in ruralno okolje šolanja ter na pisno oz. ustno izražanje.

3.1 Spol otroka

Dejavnik, ki naj bi vplival na pripovedovanje zgodbe, je otrokov spol. Raziskave so pokazale, da so razlike med pripovedjo dečka in pripovedjo deklice, vendar si raziskovalci, kot sta npr. Harris (1977) in Fekonja (2002), v nekaterih pogledih razlikujejo. Nekateri potrjujejo, da so deklice boljše pri govornih sposobnostih, vendar le v zgodnjem otroštvu. Kasneje se te razlike zabrišejo. Hogrebe, Nest in Newman (1985) so ugotovili, da imajo deklice v srednjem otroštvu npr. boljše bralno razumevanje. Raziskovalec Broström (2002) v svoji raziskavi potrdi, da so otroci med petim in sedmim letom starosti pripovedovali podobne zgodbe, brez

večjih odstopanj. Razlike so se pokazale le v zapletu zgodbe. Deklice so zvijačami in različni triki rešile situacijo, medtem ko so dečki kot pripovedovalci zgodbe druge junake podredili sebi (Marjanovič Umek in ostali 2004: 47). Rezultati slovenski raziskovalk pa so pokazali, da otroci stari od 4–8 let ne delajo bistvenih razlik v pragmatični rabi jezika (Marjanovič Umek in ostali 2006: 59).

3.2 Socialno-ekonomski dejavniki družine

Socialno-ekonomski dejavniki, ki na otrokov razvoj govora vplivajo pozitivno, so lahko npr.: visoka izobrazba staršev, velikost družine ali dober ekonomski položaj. Dobro situirani in izobraženi starši nudijo svojim otrokom več priložnosti, da pridobijo znanje na jezikovnem področju. Raziskava, narejena na severnoameriškem področju, kaže, da imajo otroci, katerih starši so imeli nižje dohodke in nižjo stopnjo izobrazbe, bolj omejen besedni zaklad, saj se ne pogovarjajo tako pogosto, kot se otroci iz bolj situiranih družin. Starši s slabšim socialno-ekonomskim statusom v govornem položaju s svojim otrokom uporabljajo predvsem regulacijsko funkcijo jezika, kar pomeni, da se večinoma vršijo ukazi nad otrokom. Otrok nima možnosti komunicirati, ampak sprejema le zahteve staršev. Ko je otrok še v zgodnjih otroških letih, nanj zelo vpliva mama in s tem tudi njena izobrazba, medtem ko očetova izobrazba nima velikega vpliva na otrokove govorne sposobnosti. H. Bee je s sodelavci prišel do zaključkov, da otroci, ki imajo višje izobražene mame, dosegajo višje rezultate na lestvici govornega razvoja kot tisti, ki imajo mame z nižjo izobrazbo. L. Marjanovič Umek, U. Fekonja in A. Podlessek (2005) v slovenskem prostoru ugotavljajo, da višje izobražene mame pogostejše spodbujajo svoje otroke k branju, komunikaciji, obisku knjižnice ipd. Zaključki so torej takšni, da izobrazba ima nek vpliv na govorni razvoj, vsaj na področju besedišča in govornega razumevanja (Marjanovič Umek in ostali 2006: 54–55).

3.3 Genetski dejavniki

Genetski dejavniki imajo prav tako vpliv na govorne sposobnosti otroka, vendar v svojem raziskovalnem delu ne bom namenila pozornosti temu dejavniku, zato bom le na kratko povzela nekaj resnic v povezavi z genetiko in razvojem govora. Muller (v Marjanovič Umek in ostali 2006: 63) trdi, da na razvoj govora vpliva sodelovanje večjega števila genov. Razne analize vedenjsko-genetski raziskav so potrdile, da imajo geni vpliv na razvoj govora. Vplivajo na primer na razvoj slovnice, artikulacije, fonologije ... Vrsta drugih raziskav pa je pokazala, da ima največji vpliv na otrokov govorni razvoj materina izobrazba in ne toliko drugi dejavniki (spol, geni idr.).

3.4 Urbano in ruralno okolje

O. Kunst Gnamuš (1979: 12) omenja, da se je prikrajšanost v izobraževalnem procesu kazala v neenotnem šolskem sistemu. Včasih so se osnovne šole razlikovale, saj so bile različno organizirane, npr. poznali so kombinirani pouk, nižja kvalifikacijska sestava učiteljstva itd. Učenci so bili deležni pomanjkljivega izobraževanja, zato niti niso imeli možnosti se vpisati v kakovostne srednje šole, kot je gimnazija. Danes to ne velja več, saj imajo vsi otroci možnost pridobiti enako kakovostno znanje, pa naj izobraževanje poteka v vasi ali mestu. Življenje na vasi ni več takšno, kot je bilo še pred nekaj leti. Veliko družin se seli na podeželje, kar pomeni, da je vedno več dnevnih migracij iz podeželja v večja mesta. Ljudje torej živijo svoje življenje skupaj z družino v ruralnem naselju, vsak dan pa se vozijo na delovna mesta v urbana naselja. Podeželje zato ni sestavljeno samo iz kmečkega prebivalstva, ampak je mešanica vaškega in mestnega deleža prebivalcev, zato se črta med urbanim in ruralnim počasi briše. Preverila bom tudi sama, ali je kakšna razlika v razvoju govora in pisanja glede na okolje. V ta namen sem obiskala dve različni osnovni šoli. Za mestno šolo sem izbrala OŠ Simona Jenka Kranj, na podeželju pa sem obiskala učence OŠ Naklo. Šele raziskava bo lahko potrdila, ali so mestni učenci bolj jezikovno razviti od podeželskih. Lahko le predvidevam, da razlike ne bodo tako zelo velike zaradi že omenjenih migracij iz mest na podeželje. To pomeni, da imajo tudi učenci, ki obiskujejo vaške šole, lahko visoko izobražene starše, možnost obiskovanja različnih dejavnosti ...

3.5 Pisno in ustno izražanje

Pismenost v zadnjih desetih letih, pod vplivom informacijsko-komunikacijske tehnologije, opredeljujejo različne spretnosti, tako poznamo: pisne, bralne, računalniške spretnosti, zraven pa sodi še določeno temeljno znanje. Drugače povedano, pismenost je nekakšen skup spretnosti, ki omogočajo, da iščemo, izbiramo in uporabljamo informacije za potrebe vlog, ki jih kot posameznik opravljamo v vsakdanjem življenju. Največji vpliv na pismeno raven otrok imajo starši že v predšolskem obdobju, saj s tem, ko spodbujajo bralno dejavnost in jim berejo na glas, prispevajo k zgodnjem zaznavanju grafemov in fonemov. Šola v manjši meri zapolni vrzeli v pismenosti, ki so ostala otroku še nepojasnjena (Knaflič 2002: 38).

V svoji diplomski nalogi bom poleg že naštetih dejavnikov opazovala, kako se učenci izražajo ustno in kako pisno. Ustno zmožnost učencev sem preverjala s pripovedovanjem zgodbe ob slikah, pisno pa s pisanjem zgodbe, prav tako ob slikah, vendar z drugačno vsebino. Pri obeh

izdelkih bom preverila ali so bile napisane zgodbe bolj koherentne od pripovedovane, ali so v pisnih izdelkih povedi daljše ipd.

4. Kriteriji za ocenjevanje razvojne ravni otroške zgodbe

4.1 Jezikovna zmožnost

»Če želimo opisati stopnjo razvoja otrokovega govora, moramo raziskati njegovo jezikovno vedenje, se pravi, do kakšne mere otroci v razumevanju in produkciji govora uporabljajo skladišne in semantične strukture.« (Kranjc 1996: 314)

4.1.1 Pragmatična zmožnost

Pragmatično zmožnost se preverja torej z zgodbo, ki jo otrok pripoveduje, ali samostojno ali ob pomoči slik. Po kriterijih, oblikovanih s strani slovenskih avtoric – L. Marjanovič Umek, S. Kranjc in U. Fekonja, bom tudi sama ocenila zgodbe petošolcev. Avtorice kriterije razdelijo v dve večji skupini, in sicer (Marjanovič Umek in ostali 2006: 83–86):

○ Koherentnost zgodbe

Koherenco Beaugrande in Dressler (1992: 13) vidita kot »načine, na katere se komponente besedilnega sveta – tj. konstelacija pojmov in relacij (odnosov), na katerih temelji površinsko besedilo – medsebojno dostopne in relevantne.« Koherenco se najlažje ponazori s skupino relacij, ki jih vključuje termin vzročnost. Na primer: Janez je padel in si zlomil tilnik. Dogodek *pasti* je vzrok za dogodek *zlomiti si* (Beaugrande in Dressler 1992: 13). Torej je koherenca nekakšna globinska povezanost med deli sporočila, povezana je s strukturo pripovedovane zgodbe. Kriteriji, glede na to, kakšna je zgodbena struktura, so naslednji (Marjanovič Umek in ostali 2006: 83–84):

1. Otrok ne pove ničesar ali pa reče npr.: »*Ne vem*«, »*Ne znam*« ipd. Ocenjeno z 0 točkami.
2. Zgodba brez strukture, vsebuje zgolj enostavne opise manj kot treh slik. Gre za izjave, ki ne presežejo poimenovanja zunajjezikovne dejanskosti na sliki. Npr. »*Nagaja. Punčka.*« Ocenjeno z 1 točko.
3. Zgodba s strukturo, ki vsebuje preproste opise treh ali več slik. Npr. »*Punčka pometa. Pospravlja. Kaj to nese?*« Izjave kažejo na zunajjezikovno dejanskost na vsaj treh ilustracijah. Ocenjeno z 2 točkama.

4. Zgodba s strukturo, ki vsebuje enostavno časovno nizanje dogodkov. Npr. *»Punčka je zajokala. Šla je domov. Pol je šla palačinke delat. Potem je volk lovil medveda ...«* Otrok uporablja pri pripovedi različne lekseme za ponazarjanje časovnega razmerja: pol, potem ... Ocenjeno z 3 točkami.
5. Zgodba s strukturo, ki vsebuje opise in misli čustev junakov ter odnosov med njimi. Npr. *»Punčka je šla v gozd in se je jokala. Izgubila se je. V hiši je mogla pometat smeti.«* Ocenjeno s 4 točkami.
6. Zgodba s strukturo, ki vsebuje opise vzročno-posledičnih odnosov. Npr. *»Deklica je jokala, ker je morala pometati. Ko je pometala, je mimo prišel medved ...«* Uporabljajo se izrazi, s katerimi so tvorjena različna razmerja. Ocenjeno s 5 točkami.

Ocenjujemo glede na to, katero najvišjo raven koherentnosti otrok v zgodbi doseže, pa čeprav ta raven skozi celotno zgodbo ne prevladuje.

○ **Kohezivnost zgodbe**

Kohezija je način, kako so sestavine površinskega besedila med seboj povezane (Beaugrande in Dressler 1992: 12). Preprosto rečeno je kohezija besedilni kriterij, kjer z uporabo slovničnih sredstev zagotovimo povezanost besedila. Ta povezanost je povezanost na površini. Kohezija temelji na slovničnih odvisnostih. Kriterije za kohezivnost zgodbe so avtorice razdelile v dve podskupini, in sicer (Marjanovič Umek in ostali 2006: 84):

A. Tematska razporeditev

1. Ko otrok ne pove nič ali opiše manj kot tri ilustracije, ocenimo njegovo kohezivnost zgodbe z 0 točkami.
2. Linearna razporeditev s tematskimi preskoki. Npr. *»Nekoč je šel kralj iskat ženo. Tuki se joka.«* Otrok preskakuje iz teme na temo. Ocenjeno z 1 točko.
3. Linearna razporeditev brez tematskih preskokov. Npr. *»Nekoč je živel princ, ki si je želel ženo. In potem je ženo po celem svetu iskal.«* Otrok ne preskakuje, ampak ohranja temo, o kateri pripoveduje. Pomensko jo ustrezno razširi. Ocenjeno z 2 točkama.

B. Sredstva, s katerimi se ohranja referenco

1. Če otrok ne pove nič ali opiše manj kot 3 ilustracije, se ne ocenjuje oz. se oceni z 0 točkami.
2. Dobesedno ponavljanje. Npr. »Potem je kraljevič stekel in prišel k vratom. Potem je kraljevič odpeljal kraljično ...« Ocenjeno z 1 točko.
3. Ponavljanje z zaimki, nadpomenkami, podpomenkami. Npr. »Prišla je mokra kraljična. Ta je bila taprava.« Ocenjeno z 2 točkama.

Ocenjevanje kohezivnosti zgodbe je takšno, da se uporablja prevladujoča raven skozi celotno pripoved.

4.1.2 Slovnična zmožnost

Slovnična zmožnost je del jezikovne zmožnosti in jo lahko opredelimo kot poznavanje slovnice in sposobnost uporabe le-te. Na to zmožnost bom pozorna pri pisnih izdelkih, ki so mi jih napisali petošolci. Poznamo 4 ravni slovnične zmožnosti (Kranjc 1996: 316):

- oblikoslovna raven – zanima nas notranja struktura besed (besede, ki so sestavljene iz podstave in obrazila); oblikoslovna ravnina se ukvarja tudi z drugimi načini spreminjanja oblik besed (npr. samoglasniška premena: stric/s stricem in ne stricem, nadomeščanje: človek/ljudje ...);
- besedotvorna raven – zanimajo nas načini, kako otrok oblikuje besede; ali pozna pravila, s katerimi tvorimo besede ali ne; otrok velikokrat uporabi besede, čeprav ne pozna njenega pomena; tvorjenje besed v zgodnji fazi poteka po analogiji, tako da otrok lahko dodaja obrazila na napačne osnove (npr. punček), neprimerna obrazila (npr. kosilati);
- skladenjska raven – ta raven se ukvarja z organizacijo besed v stavke; kako tvorijo vprašalne in nikalne stavke; kako se otrok preko odraslih nauči besednega reda ...; sposobnost organizacije stavkov z namenom posredovati pomen je osnovni vidik sporazumevalne zmožnosti (SEJO 2001: 136–139);
- raven tvorjenja besedil – koherentna in kohezivna sredstva, ki se vključujejo tudi na raven pragmatične zmožnosti.

Ko otrok spoznava in se uči slovnična pravila in pragmatična načela, vstopa v komunikacijski proces.

5. Učni načrt za pete razrede devetletke

Učenci v petem razredu devetletke pri jezikovnem pouku razvijajo sporazumevalno zmožnost sistematično in transakcijsko, kar pomeni, da so učenci aktivni pri spoznavanju novih besednih vrst, sestavi besedil ipd. Učenci sprejemajo besedila raznih vrst z branjem in poslušanjem, tvorijo besedila raznih vrst z govorjenjem in pisanjem, razvijajo sestavine sporazumevalnih zmožnosti ter se pogovarjajo o svojem jezikovnem okolju (Kapko in ostali 2005: 6).

Učni načrt za drugo vzgojno-izobraževalno obdobje, torej za 4., 5. in 6. razrede, predvideva naslednja znanja, ki jih učenec osvoji do konca tega obdobja na področju jezika (Ministrstvo za šolstvo in šport 2011: 76–77). Za raziskavo te diplomske naloge so pomembne naslednje zmožnosti, in sicer: skladenjska, pravorečna in pravopisna zmožnost.

1. Skladenjsko zmožnost učenec dokaže tako, da:

- v pomensko in oblikovno pravih povedih izrazi količino predmetov v svoji okolici, sliki, njihov položaj in premikanje;
- v pomensko in oblikovno pravih povedih uporabi pravi čas dejanja glede na čas sporočanja in glede na časovno razmerje do drugih dejanj;
- v povedih uporablja pridevnike v pravih spolnih, številskih in sklonih oblikah, samostalnike v pravih sklonih oblikah, glagole v pravih osebnih, časovnih in naklonih oblikah;
- v svoji in tuji besedili prepozna pomensko in oblikovno napačne povedi ali zveze in odpravlja napake itd.

2. Pravorečno zmožnost dokaže učenec s:

- čim bolj knjižnim govorom med govornim nastopanjem in pogovarjanjem z učiteljico.

3. Pravopisno zmožnost pokaže učenec s/z:

- pravilno zapisanimi besedami z »nekritičnimi glasovi, s polglasnikom in z u ter z zvočnikom na koncu in sredi besede;
- ločenim pisanjem predloga in besede;
- pisanjem velike začetnice na začetku povedi;
- pravilnim pisanjem bližnjih zemljepisnih in lastnih imen;
- čitljivim pisanjem in uporabo pravih končnih ločil itd.

II. EMPIRIČNI DEL

6. Opredelitev problema

6.1 Namen raziskave

Namen raziskovalnega dela je ugotoviti, kako se petošolci izražajo pisno in kako ustno ob pomoči stripa, kateremu sem predhodno zabrisala besede, ki so bile zapisane v oblakih, tako da učencev niso motile pri pripovedovanju. S pomočjo kriterijev za koherentnost in kohezivnost zgodbe (podrobno opisano v teoretičnem delu) bom ocenila nastale izdelke in poskušala ugotoviti, kateri učenci so bili uspešnejši pri pripovedovanju glede na okolje šolanja (urbano/ruralno okolje), spol (deklice/dečki), vrsto sporazumevanja (pisno/ustno) in stopnjo izobrazbe staršev.

6.2 Cilji raziskovanja

V diplomski nalogi sem poskušala z analizo zapisanih in ustno pripovedovanih zgodb ugotoviti naslednje:

- ali so zapisana besedila bolj koherentna in kohezivna od govornih,
- ali imajo zapisana besedila daljše povedi in več različnih uporabljenih besed kot pa govornjena,
- ali kraj šolanja, spol, izobrazba staršev in sama vrsta sporazumevalne zmožnosti (govorno/pisno) kakor koli vplivajo na učenčeve zmožnosti pripovedovanja zgodbe.

6.3 Hipoteze raziskovalne naloge

H1: Pisna besedila so bolj koherentna in kohezivna od govornih.

H2: Pisna besedila bodo imela daljše povedi kot govornjena.

H3: Zaradi prepleta vseh okoliščin šolanja (izobraženi starši tudi na podeželju) ne bo velikih razlik v pripovedovanju učencev ruralnega in urbanega okolja.

7. Razčlenitev raziskovalnega problema

Raziskava s področja zmožnosti govornega in pisnega sporazumevanja bo torej prinesla rezultate, ki bodo ovrgli ali potrdili moje tri hipoteze. Pisni in ustni izdelki učencev bodo razčlenjeni tako po kriterijih koherentnosti kot tudi kohezivnosti. Pri koheziji bom opazovala

še, kakšne so povedi, ali enostavčne ali večstavčne. Zanimalo me bo tudi, katerih večstavčno zloženih povedi je več, ali prirednih ali podrednih. Kakšna je učenčeva izbira veznikov, ali uporablja zgolj najpogostejše veznike ali manj pogoste? Vsa ta vprašanja bodo razjasnjena z analizo.

7.1 Zbiranje podatkov

Izbrala sem dva peta razreda devetletke na dveh različnih osnovnih šolah. Najprej sem se odpravila na OŠ Naklo, ki spada pod ruralno okolje. Z ravnateljem sem se predhodno dogovorila, da bom njihove učence obiskala 20. 4. 2012, ob 9. uri. Dovolil mi je opraviti raziskovalni del, ki pa je bil zaradi natrpanega urnika s poukom in drugimi obveznostmi učencev in učiteljice, omejen na eno šolsko uro, zato nismo smeli izgubljati dragocenega časa in takoj pričeti z delom. Približno deset minut smo morali zavleči v njihov odmor, da smo s pripovedovanjem zaključili. V šoli so zgodbo ob pomoči stripa pripovedovali le ustno, njihovo pripovedovanje sem posnela z diktafonom, za domačo nalogo pa so dobili še dodatni strip, ki so ga morali pisno opisati v neko zaokroženo zgodbo. Zaradi lastne nepazljivosti sem šele naknadno prinesla s seboj soglasja za starše, zato sem naletela na primer nestrinjanja enega od staršev, ki je zahteval, da umaknem posnetek učenčevega govora iz diktafona in ga ne analiziram. Tako mi je ostalo od dvajsetih pripovedovanih zgodb učencev zgolj petnajst, saj so nekateri pozabili na domače delo in niso prinesli s seboj še pisnega izdelka.

Naslednja šola, ki sem jo obiskala v urbanem okolju, je bila OŠ Simona Jenka Kranj. Tam sem se prav tako preko elektronske pošte dogovorila z ravnateljem, da obiščem njihove petošolce, ki mi bodo pripomogli pri raziskavi diplomskega dela. Učence sem obiskala 10. 5. 2012, ob 8. uri. Predhodno sem en teden prej oddala učiteljici soglasja za starše, ki jih je razdelila med učence. Na dan izvajanja raziskave, torej 10. maja, mi je učiteljica povedala, da lahko izkoristim dve šolski uri, zato sem lahko učence preizkusila ustno in pisno, brez dodatnih domačih nalog. Pri pisanju in ustnem pripovedovanju niso smeli sodelovati štirje učenci, saj se starši niso strinjali s sodelovanjem v raziskavi, tako da jih je učiteljica zaposlila z drugačnim šolskim delom. Najprej so mi, tako kot učenci z Naklega, pripovedovali zgodbo ob stripu, nato pa je potekal še pisni preizkus izražanja. Število korektno opravljenih izdelkov je bilo zopet petnajst, saj nekateri učenci niso resno pristopili k delu, drugi pa zaradi nestrinjanja staršev niso smeli sodelovati.

7.2 Način dela z učenci

Vsak posamezni učenec je prišel k mizi, kjer sem imela pripravljeni dve strani stripa in sta bili glavni usmerjevalec zgodbe. Del stripa, z naslovom *Šola v naravi*, je bil vzet iz revije Moj planet z mesecem in letnico – oktober 2011, letnik 7. Prvi oblaček s stavkom sem jim pustila za orientacijo, vse ostale sem izbrisala, tako da je lahko vsak učenec po svoje izoblikoval zgodbo. Najprej sem jim dala nekaj časa, približno minuto do dve, da so si ogledali, kaj se dogaja na sličicah. Ko so začeli s pripovedovanjem, sem vklopila diktafon in posnela njihov govor. Ostali učenci so sedeli v klopeh in v tišini poslušali, kako pripoveduje njihov sošolec. Kljub temu da so učenci poslušali, kaj pripovedujejo ostali, niso ponavljali vedno istih leksemov, ampak so za nek pripetljaj vzeli različne sinonime. Večina učencev je pripovedovala v knjižnem pogovornem jeziku, le nekateri med njimi so uporabili narečne besede in slengizme.

Pisno izražanje sem preverila s pisanjem zgodbe ob stripu, ki so ga petošolci OŠ Naklo odnesli domov in ga za domačo nalogo oblikovali v zaokroženo zgodbo, medtem ko so petošolci OŠ Simona Jenka Kranj to dejavnost opravili kar v času mojega obiska. Zopet so dobili del stripa iz revije Moj planet, tokrat z naslovom *Zabaviščni park*, z mesecem in letnico – februar 2012, letnik 7. Izbrisala sem vse oblačke z besedilom, pustila sem jim le prvega, da jih je usmeril v dogajanje na slikah. Pisne izdelke sem nato učencem pobrala in tiste, ki so bili nečitljivo napisani oz. niso bili podpisani, izločila iz analize.

Po opravljenih nalogah sem se učiteljicama in učencem lepo zahvalila, slednjim pa sem za uspešno sodelovanje pripravila še sladko presenečenje.

8. Analiza in rezultati raziskave

8.1 H 1: Pisna besedila so bolj koherentna in kohezivna od govornih

Glede na to, da imajo učenci več časa za oblikovanje zgodbe pri pisanju kot pa pri spontanem govornem nastopu, predvidevam, da bodo imeli pisni izdelki več točk pri koheziji in koherenci zapisanega besedila, medtem ko bo ustno izražanje ocenjeno z manjšim številom točk.

8.1.1 Kohezivnost in koherentnost govornih in zapisanih besedil s primeri

Tabela 1: Prikaz vseh točk, ki so jih učenci dosegli pri pisnem (prva številka v stolpcu) in pri ustnem (druga številka v stolpcu) pripovedovanju zgodbe glede na kriterije za kohezivno in koherentno povezano besedilo.

OŠ Naklo	točke za kohezivnost		točke za koherentnost	Skupno št. točk	OŠ Simona Jenka Kranj	točke za kohezivnost		točke za koherentnost	Skupno št. točk
Učenec	2, 2	1, 2	4, 5	7, 9	Učenec	1, 1	2, 1	5, 3	8, 5
Učenec	2, 2	1, 2	4, 5	7, 9	Učenec	2, 1	2, 1	5, 2	9, 4
Učenec	2, 2	2, 2	5, 5	9, 9	Učenec	1, 2	2, 1	4, 5	7, 8
Učenec	2, 2	2, 2	5, 4	9, 8	Učenec	2, 2	2, 2	3, 4	7, 8
Učenec	2, 2	2, 2	5, 4	9, 8	Učenec	1, 2	1, 2	5, 5	7, 8
Učenec	2, 2	1, 2	5, 5	8, 9	Učenec	2, 2	2, 2	3, 4	7, 8
Učenec	2, 2	2, 1	3, 5	7, 8	Učenec	2, 2	1, 2	4, 4	7, 8
Učenec	1, 2	1, 2	3, 5	5, 9	Učenec	2, 2	2, 2	5, 4	9, 8
Učenka	2, 2	2, 2	4, 5	8, 9	Učenka	2, 2	2, 1	4, 4	8, 7
Učenka	2, 2	2, 2	4, 5	8, 9	Učenka	2, 2	2, 2	4, 5	8, 9
Učenka	2, 2	2, 2	5, 5	9, 9	Učenka	2, 2	1, 1	4, 4	7, 7
Učenka	2, 2	2, 2	5, 5	9, 9	Učenka	1, 2	1, 2	4, 5	6, 9
Učenka	2, 2	2, 1	5, 5	9, 8	Učenka	2, 2	1, 1	4, 4	7, 7
Učenka	2, 2	2, 2	4, 5	8, 9	Učenka	2, 2	2, 2	4, 5	8, 9
Učenka	2, 2	2, 1	4, 5	8, 8	Učenka	2, 2	2, 2	4, 5	8, 9

Vir: lasten.

1. Kohezivnost zgodbe (kriteriji za kohezivnost zgodbe so opisani v teoretičnem delu)

Primeri za tematsko razporeditev, kjer sta učenca dosegla le eno točko, saj sta pripovedovala linearno s tematskimi preskoki. Prvi primer je vzet iz govornega besedila, drugi pa iz zapisanega:

- *Mamica je Pepčku povedala, da mora v šolo. Pepček se je upiral. Pobegnil je skozi okno, prijateljica mu je pomagala. Nato je mu prijateljica odnesla torbo, Pepček pa je ostal tam. Potem je učiteljica poučevala.*
- *Neimenovana je šla v lunapark in tam je jedla sladkorno peno in prodajali so tudi hod dog. Imeli so tudi vlakec smrti in veliko zabavnega. Tudi na stenah je bila narisana Neimenovana. Imeli so tudi hišo strahov. Imeli so tudi vrtiljak, boks in prosti pad.*

Primeri za tematsko razporeditev, kjer sta učenca dosegla obe točki, saj sta pripovedovala linearno brez tematskih preskokov. Prvi primer je vzet iz govorjenega, drugi pa iz zapisanega besedila:

- *Pepček nikakor ni hotel v šolo, nato ga je mama le en dan spravila v šolo. Ko je prišel v razred, je seveda takoj hotel ven in zlezal je skozi okno. To je opazila njegova najboljša prijateljica.*
- *Končno vikend. Nika je že težko čakala na ta dan. Odšla je v luna park. Nika se je nekaj izmislila, da je lahko prišla mimo množice pred vhodom. Ko je prišla noter si je kupila sladkorno peno. Odšla je v hišo smeha. Stopila je pred ogledala v katerih je videla sebe v smešnih oblikah.*

Primeri za tematsko razporeditev, kjer sta učenca dosegla le eno točko, saj sta uporabljala v besedilu dobesedno ponavljanje. Prvi primer je prepisan iz govorjenega besedila, drugi pa iz zapisanega:

- *Mama je hotela, da gre Pepček v šolo, ampak Pepček tega ni hotel. Potem pa je prijateljica videla, kako Pepček noče iti v šolo. Potem je Pepček hotel iti skozi oken. To pa mu je pomagala prijateljica. Pepček je povedal, da noče iti v šolo, prijateljica pa mu je govorila, da danes naj pa le gre.*
- *Nekega dne sta se Simon in njegova mami sprehajala. Simon je zagledal tovrnjake na katerih so bile reklame z vabilom v luna park. Simon je mami vprašal, če ga bo lahko peljala v park.*

Primeri za tematsko razporeditev, kjer sta učenca dosegla obe točki, saj sta uporabljala sredstva, s katerimi se ohranja referenco. Prvi primer je zopet iz govornega besedila, drugi iz zapisanega besedila.

- *Pepček se je upiral, ker ni hotel v šolo. Slišal je svojo sošolko, povedala mu je, da ne bo nič hudega. »Moraš v šolo Pepček,« je rekla. In res je odšel. Prijatelji so mu nastavili žeblice in se je usedel na njih.*
- *V mesto je spet prišel potujoči Zabavišni park. Vsi so se sprehajali mimo, tudi Simon in njegova mama. Simon jo je poprosil, če gresta lahko v zabavišni park tudi onadva. Les stežka jo je prepričal, a naposled mu je le uspelo.*

2. Koherentnost zgodbe (kriteriji za koherentnost zgodbe so opisani v teoretičnem delu)

Primeri zgodb s strukturo, kjer sta učenca uporabila enostavno časovno nizanje dogodkov in s tem dosegla tri točke. Najprej je naveden primer iz govornega besedila, drugi pa iz zapisanega:

- *Ko se je Pepček usedel na stol, ga je nekaj zbolelo. Nato je šel v razred in so začeli razgrajati. Prijateljica je rekla, da morajo domov. Nato so odšli skakat s padalom.*
- *Nekega dne je mama peljala Simona v zabavišni park. Najprej sta odšla v luna park kjer sta si kupila lahko sladkorno peno in si kupila karto za na vlak smrti. Bilo je tudi neko deklein videla podobo sebe. Simon je skoraj polizal sladkorno peno.*

Primeri zgodb s strukturo, kjer sta učenca uporabila opise misli in čustva junakov, odnose med njimi ter s tem dosegla štiri točke. Zopet je prvi primer vzet iz govornega besedila, drugi iz zapisanega:

- *Pepček se je upiral, ker ni hotel v šolo. Slišal je svojo sošolko, povedala mu je, da ne bo nič hudega. »Moraš v šolo Pepček,« je rekla. In res je odšel. Prijatelji so mu nastavili žeblice in se je usedel na njih. »Avč!« je zacvilil.*
- *V mesto je prišel Lunapark. Vsi so se ga že veselili. Med njimi je bila tudi Neimenovana. Ampak, ni prišla zaradi zabave, ampak da bi ujela bančnega roparja. Da bi se obnašala kot navaden obiskovalec si je kupila sladkorno peno in odšla v Predor ogledal.*

Primeri zgodb s strukturo, kjer sta učenci uporabila opise vzročno-posledičnih odnosov in s tem dosegla vseh pet točk. Prvi primer je iz govornega besedila, drugi pa iz zapisanega:

- *Pepčka je mama prisilila, da je hodil v šolo. Neimenovana, Pepčkova prijateljica, pa je to opazila. Pepček ni maral šole, saj so v šoli imeli vsi predsodke o njegovi obliki telesa. Neimenovana mu je povedala, da je v šolo potrebno hoditi. In se ne oziraš na to, kakšne predsodke imajo o tebi tvoji sošolci.*
- *Videla je vse mogoče stvari, a bila je zavistna, zato se je smejala fantku Simonu, ki mu mama, še vedno, ni ravno dovolila, da bi po parku taval sam. Jedla je sladkorno peno, šla mimo velikih ogledal.*

Tabela 2: Ocenjene zgodbe po kriterijih za kohezivnost.

Kriteriji za kohezivnost zgodbe	Število pripovedovanih zgodb		Število pisnih zgodb	
Linearna razporeditev s tematskimi preskoki (1 točka)	2 zgodb	Skupaj 30	5 zgodb	Skupaj 30
Linearna razporeditev brez tematskih preskokov (2 točki)	28 zgodb		25 zgodb	
Dobesedno ponavljanje (1 točka)	9 zgodb	Skupaj 30	8 zgodb	Skupaj 30
Ponavljanje z zaimki, nadpomenkami, podpomenkami (2 točki)	21 zgodb		22 zgodb	

Vir: lasten.

Analiza kohezivnosti besedil je pokazala, da je imela linearno razporeditev brez tematskih preskokov kar 93 % pripovedovanih zgodb, medtem ko je imelo takšno razporeditev 83 % pisnih zgodb. Glede na sredstva, s katerimi se ohranja referenca, je bilo 73 % zapisanih besedil, ki so vsebovala ponavljanja z zaimki, nadpomenkami ... 70 % govornih zgodb je prav tako doseglo 2 točki, saj so učenci uporabljali, namesto dobesednega ponavljanja, zaimke, nadpomenke itd. Največ točk so učenci izgubili zaradi dobesednega ponavljanja. Iz te analize lahko sklepam, da najvišjo raven kohezivno povezanih besedil dosegajo pisna in ustna

besedila, zato lahko ovržem svojo prvo hipotezo, ki pravi, da so pisna besedila bolj površinsko povezana od ustnih.

Tabela 3: Ocenjene zgodbe po kriterijih za koherentnost.

Kriteriji za koherentnost zgodbe	Število ustno pripovedovanih zgodb	Število pisno pripovedovanih zgodb
Zgodba brez strukture (1 točka)	0 zgodb	0 zgodb
Zgodba s strukturo, ki vsebuje preproste opise ilustracij (2 točki)	1 zgodba	0 zgodb
Zgodba s strukturo, ki vsebuje enostavno časovno nizanje dogodkov (3 točke)	1 zgodba	4 zgodbe
Zgodba s strukturo, ki vsebuje opise misli in čustev junakov ter odnosov med njimi (4 točke)	9 zgodb	15 zgodb
Zgodba s strukturo, ki vsebuje opise vzročno-posledičnih odnosov (5 točk)	19 zgodb	11 zgodb
Skupno število besedil	30	30

Vir: lasten.

Analiza koherentnosti besedil je pokazala, da je kar 19 (63 %) pripovedovanih zgodb doseglo najvišje število točk, saj je bila pri vseh dosežena struktura z opisom vzročno-posledičnih odnosov, medtem ko je isto raven doseglo le 11 (37 %) pisno pripovedovanih zgodb. Najmanjše število točk je dosegla ustno pripovedovana zgodba učenca, ker je opisoval zgolj preproste ilustracije. Pisnim besedilom so manjkali predvsem opisi vzročno-posledičnih odnosov, zato niso prejeli najvišje število točk. Takšnih besedil je bilo kar 15 (50%). Zopet lahko ovržem hipotezo, na katero se nanaša trditev, ki pravi, da so pisna besedila bolj koherentna od ustnih. Analiza je pokazala, da ti primeri kažejo ravno obratno sliko in so ustno pripovedovane zgodbe bolj globinsko povezane od pisnih. Verjetno se to dogaja zaradi drugačno razporejenega učnega sistema, saj je ena od učiteljic omenila, da veliko bolj delajo

na zmožnosti govorjenja kot pa pisanja. Pravopisne napake ne bom posebej analizirala, zato bom nekaj tipičnih le omenila (vsi primeri so vzeti iz zapisanih besedil):

- pisanje lasnih imen z malo začetnico, npr.: *neimenovana*, *simon*, *neli*;
- nezapisana vejica pred podredno zloženim stavkom: *ko sreča Simona in njegovo mamo se skupaj odpravijo na vlakec smrti; ko smo prišli ven smo šli že na vrtiljak* itd.;
- pozabljene strešice na šumnikih, npr.: *punčka*, *zabavišni park*, *prišel* ...

8.1.2 Vpliv spola in izobrazbe staršev na učenčevo pripovedovanje ob slikah

Dodatna dejavnika, ki sem ju želela preveriti na pripovedih, sta tudi spol otroka in izobrazba njegovih staršev. Učencev, katerih starši so imeli srednješolsko izobrazbo, je bilo natanko 12. Višjo šolo so imeli starši treh učencev, šest otrok pa je imelo starše z visoko oz. univerzitetno izobrazbo. Devet učencev ni prineslo s seboj soglasja, na katerem so starši obkrožili svojo izobrazbo. Besedila, tokrat bom upoštevala zgolj pisna, bom razdelila v tri skupine (srednješolska, višješolska in univerzitetna). Učenčeva dela bom ocenila s pomočjo točk, ki jih prineseta kohezivnost in koherentnost, nato bom izračunala povprečno število doseženih točk, ki jih bo dosegla posamezna skupina. Glede na dosežene točke bom lahko ugotovila, ali se izobrazba staršev odraža na pisnem sporočanju otroka. Najvišje doseženo število znaša 9 točk (4 točke za kohezivno in 5 točk za koherentno povezano besedilo).

S podobnim izračunom se bom lotila tudi vpliva spola na pisno pripovedovanje. Skupaj je sodelovalo 30 učencev, med njimi je bilo 14 deklet in 16 dečkov. Izračunala bom povprečno število doseženih točk pri kohezivnosti in koherentnosti pisnih besedil, posebej pri dečkih in posebej pri deklicah. Povprečje bo pokazalo, koliko dosejata posamezna spola in kakšna je razlika med njima. Rezultati so prikazani na spodnjih tabelah.

Tabela 4: Število doseženih točk po kriterijih za koherentnost in kohezivnost glede na stopnjo izobrazbe staršev.

Stopnja izobrazbe staršev	Povprečno število točk pri kohezivnosti in koherentnosti besedil (sešteti skupaj)
Srednješolska izobrazba	7,6

Višja izobrazba	7,3
Visoka/univerzitetna izobrazba	8,5

Vir: lasten.

Ugotovila sem, da imajo učenci s starši srednješolske izobrazbe dobro povprečno oceno pisnih besedil, kar 7,6 od 9 možnih točk. Slabše so se izkazali učenci, katerih starši imajo višjo izobrazbo, saj so dosegli zgolj 7,3 točke. Najboljši so bili učenci staršev visoke oz. univerzitetne izobrazbe, saj so dosegli skoraj eno točko več od ostalih skupin. Tako lahko sklepam, da višje izobraženi starši vseeno pripomorejo k boljši pisni podobi učenca, čeprav tudi ostali dve skupini nista bili veliko slabši, saj so celo učenci s srednje izobraženimi starši prehiteli po točkah tiste učence, katerih starši imajo višjo izobrazbo. Dejstvo je, da posegajo po višjih rezultatih tisti otroci z višje izobraženimi starši kot tisti z nižje izobraženimi starši, vendar ne smemo trditi, da to velja izključno za otroke s starši višje izobrazbe. Nekateri posamezniki dosegajo boljše rezultate, pa čeprav so otroci staršev z nižjo izobrazbo.

Tabela 5: Število doseženih točk po kriterijih za koherentnost in kohezivnost glede na spol učenca.

Spol učenca	Povprečno število točk kohezivnosti in koherentnosti zapisanega besedila
Dečki	7,6
Deklice	8

Vir: lasten.

Analiza koherentnosti in kohezivnosti pisnih besedil, glede na spol učenca, je pokazala, da imajo deklice višje število doseženih točk kot pa dečki. Učenke povprečno dosegajo 8 točk od 9, to je 89 %, medtem ko so učenci dosegli 7,6 točk (84 %) in so slabši zgolj za 4 %. Kažejo se torej razlike pri pisnih besedilih glede na spol, vendar te niso tako očitne, zato ne moremo soditi učenčevo pisno in tudi ustno zmožnost glede na spol, saj so tudi dečki dosegali dobre rezultate.

8.2 H 2: Pisna besedila bodo imela daljše povedi kot govorjena

Hipotezo, ki pravi, da imajo pisna besedila daljše povedi kot ustna, bom dokazala s preštetimi besedami pri ustnih in pisnih izdelkih, nato pa bom delila s številom vseh povedi v posameznih tekstih, npr., če ima besedilo 112 besed in 14 povedi, pomeni, da imajo povedi tega besedila povprečno število besed 8. Preštela bom vse besede in povedi v 60 besedilih (30 pisnih in 30 ustnih), nato pa izračunala povprečno dolžino povedi pri ustnih in posebej pri pisnih besedilih, tako bom lahko ugotovila, katera vrsta besedil ima daljše povedi. Pri govornem pripovedovanju sem upoštevala intonacijo govorca. Ko je šel z intonacijo navzdol, sem označila, da se je poved zaključila.

Tabela 6: Povprečno število besed v povedi pri govornih in zapisanih besedilih.

Povprečno število besed v povedi v govornih besedilih	Povprečno število besed v povedi v zapisanih besedilih
11,2	12,9

Vir: lasten.

Analiza štetja besed in povedi je pokazala, da je povprečno ena beseda več v povedih z zapisanim besedilom, zato lahko svojo hipotezo potrdim, saj so učenci pri zapisanih besedilih uporabljali daljše povedi, čeprav niso bile tako veliko daljše od povedi v govornih pripovedih.

Učenci v petem razredu devetletke imajo že obsežen besedni zaklad, zato bom naštela nekaj besed, ki so zanimive in jih petošolci ne uporabljajo vsakodnevno. Poleg nevsakdanjih besed navajam še pomensko zanimive stavke, uporabo zamenjanega besednega reda, napake, ki nastanejo pri govoru, pogovorne besede. Vse besede in besedne zveze so vzete iz govornih besedil, saj z ustnim sporočanjem delamo največ besedotvornih, skladenjskih napak in novosti, medtem ko pri pisnih besedilih delamo predvsem napake iz pravopisnega področja (že omenjena):

1. pomensko zanimivi stavki: *ves blaten od blata, prisiliti z nežnim pogledom;*
2. nevsakdanje besedne zveze: *imeti predsodke o obliki telesa;*
3. pogovorne: *zafrkavati* (namesto norčevati se), *učitlca* (namesto učiteljica), *vzuni* (namesto zunaj), *hecati se* (namesto šaliti se);

4. napake pri govoru: *hodilje* (namesto *hodulje*), *žebliči* (namesto *žeblički*, *žebli*), *marsidruga* (namesto *marsikatere*);
5. zamenjan besedni red: *zelo rad ni hodil v šolo, je jih okaral*.

Zelo zanimivo je pogledati koliko sinonimnih izrazov so učenci uporabili za prvi prizor v stripu, ko mama potiska svojega sina Pepčka skozi šolska vrata, in sicer so uporabljali naslednje besedne zveze:

- *mama ga je spravila v šolo,*
- *mama ga je prisilila, da gre,*
- *mama ga je potisnila skozi šolska vrata*
- *mama mu je hotela dopovedati, da mora v šolo*
- *mama je zatežila, da mora v šolo ipd.*

V situaciji, ko glavni junak Pepček želi pobegniti skozi šolsko okno, učenci uporabljajo naslednje sinonimne izraze za to dejanje: *zlezel je, skočil je, pobegnil je, izmuznil se je ... skozi okno*. Kljub temu da so učenci poslušali svoje sošolce, kako pripovedujejo, kakšne besede uporabljajo, niso uporabili istih izrazov za neko dejanje na sliki, ampak so uporabljali različne sinonime.

8.2.1 Uporaba enostavnih in večstavčnih povedi ter priredno in podredno zloženi stavki

V razpredelnici so navedeni izvzeti primeri iz besedil, tako govorjenih kot pisnih, ki predstavljajo enostavne in večstavne povedi. Naslednja tabela bo prikazovala primere večstavčnih povedi, razdeljene glede na to ali so zložene priredno ali podredno in katere vrste priredja/podredja petošolci največ uporabljajo.

Tabela 7: Prikaz enostavnih in večstavčnih povedi.

Vrsta povedi	Primeri vzeti iz besedil
Enostavne povedi	Nekega dne je mama Simona peljala v zabavišni park.
	Že od zunaj se je slišalo nepozabno vzdušje.
	Tam je bil vrtiljak. Izbrali so si prosti pad.
	V razredu je učiteljica razlagala o slovenščini.
	Za vogalom je videl svojo prijateljico Lizo.
	Pepček ni hotel v šolo. Pod oknom sta ga pričakala prijatelja.

Večstavčne povedi	Ko je na dvorišče prišel ravnatelj, je jih okaral in jih pregнал stran.
	Povedala sta mu, da je v šolo treba hoditi, saj se veliko naučiš in je tam tudi lepo.
	Polili so ga z vodo in obmetali z blatom.
	Simon je mamo vprašal, če gresta lahko v hišo strahov.
	Superjunakinja se spusti proti tlom ter končno dobi, kar je želela: njuno skupno sliko, ki jo še danes hrani.

Vir: lasten.

Učenci so v svojih pripovedi uporabljali obe vrsti povedi, enostavčne in večstavčne. Tudi otroci s slabšim jezikovnim znanjem so uporabili manj zahtevne večstavčne povedi, npr. vezalno priredje z veznikom in. Največ težav jim je delala postavitev vejice med glavnim in odvisnim stavkom, zato se marsikdo sploh ni obremenjeval s tem in je sploh nikjer ni zapisal (npr.: *Nika se je nekaj izmislila da je lahko prišla mimo množice pred vhodom. Ko je prišla noter si je kupila sladkorno peno. Stopila je pred ogledala v katerih je videla sebe v smešnih oblikah.*).

Primeri s podredno zloženo povedjo, katerega odvisni stavek je:

- predmetni odvisnik: *Rekla mu je, da brez šole ne bo mogel postati nič in nič tudi ne bo mogel biti; Ravnatelj je predlagal, da bi imeli šolo v naravi; Potem pa je prijateljica videla, kako Pepček noče iti v šolo;*
- krajevni odvisnik: *Odšla je tudi na slikanje obrazov, kjer je neki fant skoraj bruhal, njej pa je bilo bedno; Pepček se je usedel na stol, kjer so bili žebli;*
- časovni odvisnik: *Ko so jo pospravili, pa so šli ven in se igrali z različnimi igrami; Začelo se je z jutrom, ko je 11-letna neimenovana deklica ugotovila za luna park tako kot deček Simon; Pepček se je ustrašil in takoj, ko je mama odšla, skočil skozi okno;*
- načinovni odvisnik: *Pepčkovi sošolci pa so bili tako nesramni, da so na Pepčkov stol položili nekaj žebļev, tako da je Pepčka zbolelo in je kar skočil iz stola;*
- prilastkov odvisnik: *Pepček se je hotel usesti na stol, toda učenci, ki so bili nesramni do njega, so mu na stol postavili žebļičke; Videla je punčko, ki je vanj pritihotapila;*
- vzročni odvisnik: *Pepček ni maral šole, zato ker so ga učenci zaničevali; Mama je Pepčka rinila v šolo, zato ker ni hotel; Pepček se je izmuznil skozi okno, ker ga je videla prijateljica Nina.*

Primeri s prirednimi povedmi, ki so lahko:

- vezalno priredje: *Učiteljica je prišla in začela razlagati; Sošolci so ga polili z vodo ter se mu posmehovali; Na koncu pa so ga obmetavali z vodo in z blatom in hecali so ga;*
- protivno priredje: *Videla je vsemogoče stvari, a je bila zavistna, zato se je smejala fantku Simonu; Pepček se je usedel na bližnji stol, a sošolci so bili tako nesramni; Skočil je skozi okno, a pod oknom ga je že pričakala njegova najboljša prijateljica Mija; Hotel je splezati skozi okno, ampak mu je sošolka rekla, naj gre nazaj;*
- pojasnjevalno priredje: *Pepček ni maral šole, saj so v šoli imeli vsi predsodke o njegovi obliki telesa;*
- posledično priredje: *Šolski zvonec je zazvonil, zato so odšli vsi učenci na igrišče; V glavi ji je naredilo blisk in si je predstavljala, da jo mami kliče, zato je odšla domov; Neimenovana je to vse videla, zato je hotela Pepčku pomagati.*

V besedilih je bilo največ časovnih odvisnikov, ki so jih izrazili z veznikom ko, sledil je predmetni odvisnik, nato pa še vzročni. Namernega, pogojnega in dopustnega odvisnika učenci niso vnesli v svoje pripovedi. Pri priredju je bilo v ospredju vezalno priredje, nato protivno in posledično. Sklepalno, stopnjevalno in ločno priredje v tekstih. ni bilo uporabljeno.

8.3 H 3: Zaradi prepleta vseh okoliščin šolanja (izobraženi starši tudi na podeželju) ne bo velikih razlik v pripovedovanju učencev ruralnega in urbanega okolja

Pri preverjanju te hipoteze mi bodo zopet pomagale pridobljene točke za kohezijo in koherenco. Glede na to, katera osnovna šola bo imela večjo povprečno število vseh točk, bom potrdila ali ovrgla svojo predhodno hipotezo.

Tabela 8: Prikaz povprečnega števila točk učencev iz ruralnega in urbanega okolja.

Osnovna šola	Povprečno število vseh pridobljenih točk pri kohezivnosti in koherentnosti
OŠ Naklo(ruralno okolje)	7,7

OŠ Simona Jenka Kranj) (urbano okolje	7,6
--	-----

Vir: lasten.

Hipotezo potrjujem in navajam, da kraj šolanja ne vpliva več na učenčevo govorno in pisno zmožnost, zato ne smemo imeti predsodkov, da učenci na podeželju ne dosegajo takšnih ali še boljših uspehov, pa naj bo to na področju jezika, matematike ali naravoslovja. Zavedati se moramo, da je kakovost šolnikov povsod enaka in ne smemo vzeti podeželskih šol za manjvredne.

9. Sklep

V diplomski nalogi sem ugotavljala, kakšna je zmožnost pripovedovanja in pisanja enajstletnikov. Zanimalo me je, ali so učenci boljši pri pisanju ali pri govorjenju, kakšna je vloga okolja šolanja in pri katerem načinu izražanja se delajo daljše in večstavčne povedi. Vire za takšne ugotovitve sem poiskala na dveh različnih osnovnih šolah, in sicer OŠ Naklo in OŠ Simona Jenka Kranj. Učenci dveh petih razredov devetletke so mi najprej pripovedovali zgodbo ob slikah na stripu, nato pa so zgodbo z drugačno vsebino slik še zapisali.

Pred analizo besedil sem postavila tri hipoteze, ki so predpostavljale, da so pisne zgodbe bolj koherentne in kohezivne od govorjenih zgodb, da imajo pisna besedila daljše povedi in da okolje šolanja ne bo bistveno vplivalo na pripovedovanje in pisanje zgodb, saj učenci dosegajo dobre rezultate v mestnem in tudi podeželskem okolju šolanja. Prva hipoteza se je izkazala za napačno, zato sem jo ovrgla, saj se je izkazalo, da na področju kohezije oba načina izražanja dosegata najvišjo raven. Najvišjo raven koherentne povezanosti besedil so imele pripovedovane zgodbe, s kar 63 % deležem, medtem ko je imelo le 37 % pisnih zgodb uspešno vključene opise vzročno-posledičnih odnosov, ki so zahtevani za najvišjo raven koherentnosti. Druga hipoteza s trditvijo, da imajo pisna besedila daljše povedi, se je pokazala kot pravilna, saj ima zapisano besedilo približno 1 besedo več v povedi kot pripovedovano. Pričakovala sem, da bodo razlike večje, vendar se je v posameznih primerih izkazalo, da so učenci delali daljše povedi med govorjenjem. Naslednja trditev je bila v povezavi z okoljem šolanja. Pokazalo se je, da učenci na obeh šolah povprečno dosegajo enake rezultate, zato ni pomembno, kje se otrok izobražuje, zmožnost pripovedovanja in pisanja je odvisna zgolj od vsakega posameznika.

Poleg treh glavnih trditev sem preverila še, kako spol otroka vpliva na zmožnost izražanja in ugotovila, da deklice dosegajo malo boljše rezultate. Pri koherenci in koheziji so dosegle kar 8 točk od devetih, dečki pa so dosegli povprečno 7,6 točk. Razlika se je zopet pokazala kot majhna, vendar še vseeno prednjačijo deklice. Analizirala sem tudi, kakšno vlogo ima stopnja izobrazbe staršev in prišla do sklepa, da se nekoliko razlikujejo točke med srednje in visoko oz. univerzitetno izobraženimi starši. Učenci s srednje izobraženimi starši so dosegli povprečno 7,6 točk, učenci z visoko oz. univerzitetno izobraženimi starši pa kar 8,5 točk. Zanimivo je bilo, da so učenci višje izobraženih staršev dosegli manj točk kot učenci s srednje izobraženimi starši, vendar moramo vedeti, da so bili samo trije učenci s tako izobrazbo staršev in je en učenec dosegel le 6 točk od 9 možnih, zato je skupno znižal povprečno število točk, ki je znašala 7,3.

Na splošno sem preverila, kakšne vrste povedi učenci uporabljajo največ in ugotovila, da pišejo in govorijo tako enostavčne kot večstavčne povedi. Med priredno povedjo prevladuje vezalno priredje z veznikom in, za opise vzročno-posledičnih odnosov pa uporabljajo posledično priredje in vzročni odvisnik z veznikoma zato in ker. Ogromno se uporablja prav tako časovni odvisnik, navajam primer, pri katerem je učenec pri pisnem izdelku uporabil kar trikrat zaporedoma časovni odvisnik: *Ko sreča Simona in njegovo mamo se skupaj odpravijo na vlakec Smrti. Ko so se vozili na vlakcu smrti so bili res na smrt prestrašeni. Ko so prišli iz vlaka Smrti so bili presrečni, da nihče ni omedlel od strahu.* Opazila sem, da petošolci, kljub že kar dobremu znanju pravopisa, ne pišejo ločila, kjer bi morala biti, pozabljajo na veliko začetnico itd. Omeniti moram prav tako čitljivost pisanja, ki naj bi bila ena izmed točk v učnem načrtu za slovenščino pri drugem vzgojno-izobraževalnem sistemu. Ponekod mi je nečitljivo pisanje nekaterih učencev onemogočalo, da bi prepoznala, kaj je učenec sploh napisal, zato sem lahko pri nekaterih primerih le predvidevala zapisano besedo.

10. Literatura in viri

De Beaugrade, Robert Alain, Dressler, Wolfgang Ulrich: *Uvod v besediloslovje*. (Prevedli A. Derganc in T. Miklič). Ljubljana: Park, 1992.

Knaflič, Livija: Kako družinska pismenost vpliva na pismenost otrok. *Psihološka obzorja*. Ljubljana: Društvo psihologov Slovenije, 2002. 38–41.

Kranjc, Simona: Slovnična zmožnost otrok na besedotvorni ravni. *Jezik in slovstvo*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije, 1996. 314–316.

Kunst Gnamuš, Olga: *Vloga jezika v spoznavnem razvoju šolskega otroka*. Ljubljana: Pedagoški inštitut pri Univerzi v Ljubljani, 1979.

Marjanovič Umek, Ljubica, Kranjc, Simona, Fekonja, Urška: *Otroški govor: razvoj in učenje*. Domžale: Založba Izolit, 2006.

Marjanovič Umek, Ljubica, Kranjc, Simona, Fekonja, Urška: Pripovedovanje zgodbe kot pristop za ugotavljanje otrokovega govornega razvoja. *Psihološka obzorja*. Ljubljana: Društvo psihologov Slovenije, 2004.

Marjanovič Umek, Ljubica, Zupančič, Maja: *Razvojna psihologija: Izbrane teme*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2009.

Moj planet, letnik 7 (oktober 2011). Ur. Bojan Švigelj. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011. 42–43.

Moj planet, letnik 7 (februar 2012). Ur. Bojan Švigelj. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2012. 42–43.

Slovar slovenskega knjižnega jezika: Spletna izdaja. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2000. (<http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>)

Slovenski pravopis: Spletna izdaja. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, 2001. (<http://bos.zrc-sazu.si/sp2001.html>)

<http://www.europass.si/files/userfiles/europass/SEJO%20komplet%20za%20splet.pdf> (dostop 27. 8. 2012)

http://www.mizks.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_slovenscina_OS.pdf (dostop 5. 9. 2012)

http://www.praktik.org/media/gradim_slovenski_jezik5_prirocnik.pdf (dostop 27. 8. 2012)

Priloge

Kazalo prilog

Priloga 1: Soglasje za starše	2
Priloga 2: Dva dela stripa iz revije Moj planet.....	3
Priloga 3: Ustni in pisni izdelki učencev OŠ Naklo in OŠ Simona Jenka Kranj	5

Priloga 1: Soglasje za starše

SOGLASJE STARŠEV O SODELOVANJU OTROKA V RAZISKAVI

Spoštovani starši,

sem študentka slovenistike in za diplomsko nalogo sem si izbrala temo: zmožnost pripovedovanja in pisanja enajstletnikov, zato bi vas prosila, da podpišete soglasje, ki dovoljuje, da vaš otrok sodeluje pri moji raziskavi. Na kratko bom preverila (med šolsko uro, ki mi jo bo odstopila učiteljica), kako se izraža pri pripovedovanju in pisanju zgodbe ob slikah. Želela bi tudi, da obkrožite vašo izobrazbo, podatki bodo služili samo za raziskavo, vaša imena in imena otroka v diplomskem delu ne bodo omenjena (potrebujem jih zgolj za identifikacijo naloge, ki jo bo otrok napisal).

Hvala za vaše razumevanje,

Mojca Sitar

Ime in priimek otroka: _____

Stopnja izobrazbe staršev (obkroži):

- a) osnovnošolska izobrazba
- b) srednješolska izobrazba
- c) višje strokovna izobrazba
- č) visoko strokovna/univerzitetna izobrazba

Podpisani _____, dovoljujem, da moj otrok lahko sodeluje pri raziskavi diplomske naloge.

Strip za ustno pripovedovanje ob slikah

planetov strip

NEIMENOVANA

13. epizoda
ŠOLA V NARAVI

MORAŠ V SOLO, PEPČEK!

ŠOLA

RAZRED

ZBORNIKA

UPRAVA

AUUUUUUČ!

Strip za pisno pripovedovanje ob slikah

Del stripa, z naslovom *Zabavišni park*, vzet iz revije Moj planet, februar 2012, letnik 7.

Priloga 3: Ustni in pisni izdelki učencev OŠ Naklo in OŠ Simona Jenka Kranj

Učenka, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: višje strokovna)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Pepček nikakor ni hotel v šolo, nato ga je mama le en dan spravila v šolo. Ko je prišel v razred, je seveda takoj hotel ven in zlezel je skozi okno. To je opazila njegova najboljša prijateljica. Povedala mu je, da mu šola lahko zelo koristi. Nato sta skupaj odšla v razred. Ko je učiteljica začela razlagati snov, se je Pepček hotel usesti, a usedel se je na žeblice, ker so mu jih podtaknili sošolci. Takoj je skočil s stola. Začeli so ga polivati z vodo in obmetavati z blatom. Ker je bil tako umazan in moker, je začel jokati. Učiteljica jih je peljala vse k ravnatelju in ravnatelj je predlagal, da bi lahko imeli šolo v naravi in se takrat bolje spoznali. Vsi so lepo odkorakali iz šole in tam so plezali po drevesih pa skakali s padali, hodili s hoduljami. Nato je vsak dan Pepček lažje hodil v šolo.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Čaravisični park

Bil je lep sončen dan in Simon je hotel v čaravisični park. Če sta mamo ga je mama pustila.

Tudi Nemmenovana je šla tja. Bila je tako pogumna, da je šla v luna park, kjer je bilo gneča. Nato si je kupila sladkorno peno in lila ji je vse. Sedla je v sobo se ogledali tam je bilo v ogledalu tenka in visoka, niska in debela pa se zelo veliko. Prečala je timona in nylgavo mamo. Skupaj so odšli v hišo strahav kjer je stražil kostiko, pišček, ramli in se druge reči. Ko so misti ven so šli na vrtigah da na katerem je nekega ravnokar bruhal. Poskusili so tudi lokostati. Nemmenovana se je slišala kot lepa gospa. I simonam sta odšla tudi na prasti pod kjer sta se tako kaničila. V temen temen je nekdo ukradel zliko iz prostega noda na kateri sta bila Nemmenovana in timon. Nemmenovana si je to vse zapisala in prijavila policiji. Policija je vnela usumljenca in dobili so slivo.

Nato so vsi veseli odšli domov in doma razstavili spamineta ki jim ni šel iz glave.

Učenec, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je hotela na vsak način spraviti Pepčka v šolo, a Pepček se ni vdal. Ko sta ga končno zrinila v šolo, je skočil skozi okno. Vzunaj pa ga je že čakala njegova najboljša prijateljica. Povedala mu je, da je šola zelo dobra, ker se lahko veliko naučiš. Potem sta skupaj odšla v šolo. Učiteljica je začela razlagati snov, a Pepček pa se je hotel usesti, ampak so bili njegovi sošolci tako zlobni, so mu nastavili žebličke in ko se je usedel, je kar skočil od stola. Začeli so ga polivati z vodo in ga obmetavali z blatom. Pepček je začel jokati, ostali sošolci pa so mu govorili: »Buuu!« Ravnatelj je povedal, da mora njim narediti kazen. Pepčkova najboljša prijateljica pa se je s tem strinjala. Ravnatelj je predlagal, da bi imeli šolo v naravi. Začeli so skakati s padali, plezati in hoditi s hoduljam. Pepček se je v šoli v naravi zelo veselil in od takrat naprej je vedel, da je šola dobra.

Pisno pripovedovanje ob slikah

20.4.2012

Žalarišči park

Kihec je vprašal mami, če ga lahko pelje v luna park. Mami mu odgovori, da lahko. Stal je v vrsti, da bi kupil ratonmici. Prosil je mami naj mu kupi sladkorno peno. Prva sta odšla pogledati ogledalo, v katerem si se videl daleč v drugem pa zakega. Prosil je mami, če gresta lahko v hišo strahov. Mami je dovolila in odšla sta. Kiha se je zelo ustrašil pajka, ki je skočil s stropa. Ko sta mišli ven, sta šli še na vrtičak. Ko sem prišel dol, mi je bilo slabo. Nato pa je mami hotela iti na prosti pad. Jaz nisem šel z njo. Po noči večer smo odšla domov.

Učenec, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Nekega dne Pepček ni hotel v šolo. Mama ga je prisilila, da gre. Ker mu ni bilo všeč v šoli, je šel spet ven. Tam ga je že čakala prijateljica Teja. Rekla mu je, da brez šole ne bo mogel postati nič in nič tudi ne bo mogel biti. Potem je šel nazaj v šolo. Učitelca je že učencem razlagala snov. On se je usedel na stol, a so mu nesramni sošolci nastavili žebličke na njega. Obmetali so ga z blatom in zvezki. Nato je učiteljica rekla, da morajo vsi k ravnatelju. Ravnatelj je rekel, da bi se morali bolje spoznati in zato so šli za cel dan ven se igrat.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Zabavišni park

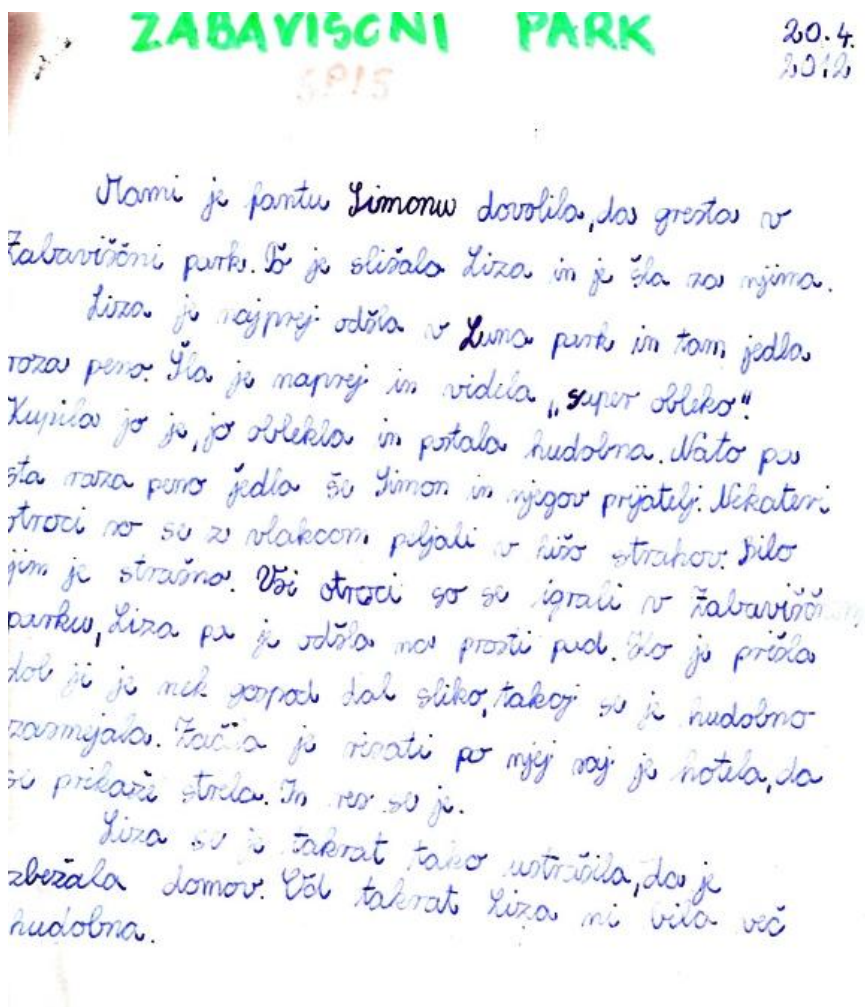
Simon je uprčal mamo, če ga pelje v zabavišni park.

Simon in mama sta pred vhodom v Luna park spetala sosedovo mojco. Mojca si je najprej privoščila veliko sladkorno peno. Skupaj so odšli v hišo čudežnih ogledal. Ko so se ogledovali v ogledalih so bili smešni. Tatem so se peljali skozi hišo strahov. Mama se je prestrašila groznih glasov in podala prsi. V parku je bilo tudi veliko vrtuljak. Simon¹⁰ je hotel peljati, a je bil premajhen. Simon je prosil Mojca, da gre z njim na prosti pad. Na barcu so ju skidali. Mojca je slabo vzela, jo podarala Simonu, on pa se je spasil, da je videl svoj čuden obraz. [Simon in Mojca sta darivela braten dan v zabavišnem parku.

Ustno pripovedovanje ob slikah

»Moraš v šolo Pepček,« je rekla mama. Pepček pa je tako sovražil šolo, da je hotel pobegniti skozi okno. Pred šolo je srečal svojo prijateljico Lizo. Malo sta se pogovorila, nato pa sta morala v razred. V razredu je čakala že učiteljica in njeni učenci. Učenci so Pepčku nastavili na stol žeblice. Pepček jih ni videl in se usedel na stol. Zakričal je: »Avč!« Potem pa so ga polili še z vodo, nato so ga obmetavali z blatom. Pepček se je začel jokati. Vsi so se norčevali iz njega. Nato pa je prišel ravnatelj. Vse učence je okregal in rekel, da se morajo med sabo pogovoriti in se Pepčku opravičiti. Nato so skupaj odšli na igrišče. Na igrišču so se streljali z lokom, hodili s hoduljami in letali s padalom. In tako so bili Pepček in učenci zdaj prijatelji.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Učenec, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: visoko strokovna/univerzitetna)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je poklicala Pepčka, da mora iti v šoli, ker že zamuja. Pepček se je izmuznil skozi okno, ker ga je videla prijateljica Nina. Usedla sta se na rob pločnika in se začela pogovarjati. Z Nino sta prišla v šolo in se izmuznila ravnatelju, da ju ne bi videl, ker sta zamudila že. Ko je prišel v razred, so ga vsi zafrkavali in ko se je usedel na stol, je skočil v zrak in zakričal, ker ga je zelo bolelo in videl je, da so na njem žeblički. Ko jih je hotel zatožiti učiteljici, je nanjga padel še vedro vode. Nato so šli ven. Vzuni so ga vsi obmetavali z blatom. Ko je na dvorišče prišel ravnatelj, je jih okaral in jih pregнал stran. Ko so šli ven, so bili vsi že spet prijatelji in so se igrali.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVIŠČNAR
PORK

U solistu, se je v mestu odvijal park. Vsi so hoteli, da bi ga ugli.

Eva pa je se jela neno in šla v hvo
ogledali tam je videla razne pošasti.

Čutila je, da se je nekaj dotika.

Ko je prišla ven je bila brez torbice.

Prodajalci se indijo bam je vse izgubilo.

Jabec je povlekel Eva v vlakcu in
tam so pošasti zavali bruhale ubradene predme
te

Prodajalci so vse predmete dobili
nazaj in v parku se je vse spet
odvijalo normalno razen, da so notri
prišli novi tati.

SE NADALJUJE...

Učenka, OŠ Naklo

(ni prinesla soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Pepček ni hotel v šolo. Vedno, ko so ga le uspeli spraviti noter, je na vsak način prišel ven. Enkrat je skočil skozi okno. Pod oknom sta ga pričakala prijatelja. Povedala sta mu, da je v šolo treba hoditi, saj se veliko naučiš in je tam tudi lepo. Ko sta ga le prepričala, so odšli v razred. Sošolci so se že pogovarjali in Pepček se je usedel na stol. Na stolu pa so bili žeblički in kar odskočil je v zrak, ker ga je tako zbolela rit. Polili so ga z vodo in obmetali z blatom. Vsi so se mu smejali, prijatelja pa sta bila zaskrbljena, saj otroci na Pepčka niso naredili dobrega vtisa, ta pa se je zelo bal v šolo. Odšli so do ravnatelja, ki je rekel, da bo tistim učencem predpisal pametno kazen. Rekel je, da lahko odidejo ven iz šole, tisti, ki so mu nagajali, pa se bodo morali učiti. Tako so odšli ven in se igrali v gozdu. Predvsem pa so razmišljali, kako mora biti drugim slabo, saj se morajo ves čas učiti.

Pisno pripovedovanje ob slikah

V mesto je spet prišel rotujči Kalavizični park. Vsi so se sprehajali mimo, tudi Simon in njegova mama. Simon jo je poprosil, če gresta lahko v kalavizični park tudi onadva. Le težko jo je prepričal, a naпослед mu je le uspelo. V luna park se je odpravila tudi Kimenovana. Videla je vse mogoče stvari, a bila je navistna, zato se je smejala fantku Simonu, ki mu mama, še vedno, ni dovolila, da bi po parku taval sam. Jedla je sladkorno peno, šla mimo velikih ogledal. Nato pa je zopet zagledala fantka z mamo, ki sta se veselo sprehajala mimo ogledal. Mama je naskrbljivo kazala na hišo strahov, v kateri so strašili okatnjaki in velikanski pajki. A našla je nekaj boljšega. Bros, pa velik vtisnjak in slikanje v drugi sobi. Mama in fantek sta odšla pozvje, Kimenovana, pa z nekim prijateljem na Prosti Pod. A slika, iz prostega rada, ki jo je neimenovana dobila na koncu, ta je bila res grozna, da se je prišla za glavo in jo v nadreži počekala.

Učenec, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je morala Pepčka prisiliti, da je moral iti v šolo, ampak Pepček zelo rad ni hodil v šolo. Nekoč je splezal skozi okno, a tam ga je pričakala prijateljica Suzana. Rekla mu je, da mora hoditi v šolo in zvelkla ga je v šolo in tam se je učil, medtem so že učenci sedeli v svojih klopih in učiteljica je razlaga snov. A ko se je Pepček usedel na stol, so bili na njem žebli. Zavpil je: »Avč!« Zelo ga je bolelo. Nato so ga še začeli obmetavati z blatom in mu metali zvezke v glavo. Nato so morali iti vsi k ravnatelju. Ta jim je rekel, naj organizirajo šolo v naravi in naj se tam živahno igrajo. In res je bilo tako.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Zabavišni park

V mesto je prišel Lunopark. Vsi so se ga že veselili.

Med njimi je bila tudi Neimenovana. Ampak, ni prišla zaradi zabave, ampak da bi izel ^{manjden} baninega poparja. Da bi se obnašala kot obiskovalec, si je kupila sladkorno peno in odšla v Predor ogledal. Otroci so zelo radi obiskovali hišo strahov.

Neimenovana se je slikala v poročni obleki.

Neimenovana je šla na Frosti pad. Zraven pa je sedel nemani obiskovalec. Pri prodajalki je kupila sliko sebe in obiskovalca na Frostem padu. Ugotovila je, da je obiskovalec banini popar.

Prišla je do njega in ga artizala.

Učenka, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: visoko strokovna/univerzitetna)

Ustno pripovedovanje ob slikah

»Pepček, v šolo moraš, danes je šola v naravi.« Pepček ni hotel, ker je šola v naravi vedno sovražil. Želel je pobegniti skozi okno. Za vogalom je videl svojo prijateljico Lizo. Usedla sta se na pločnik in se pogovarjala, kako nesramna je njegova mami, ker ga sili v šolo. Pepček je šel v razred, ker je učiteljica zakričala naj se vsi usedejo in naj bodo tiho. Pepček se je usedel, vendar ni opazil, da so na njegovem sedežu žebli. Zakričal je: »Av, to boli!« Potem pa je šel do učiteljice, ko ga je presenetilo vedro vode. Kmalu za tem pa so ga obmetavali še z blatom. To mu ni bilo všeč, zato se je začel jokati. V učilnico je prišel ravnatelj ter vse učence okregal. Šolski zvonec je zazvonil, zato so odšli vsi učenci na igrišče. Na igrišču so se igrali, hodili s hoduljami, streljali z lokom in skakali s padali.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVISNI PARK

Nekoga dne je mami peljala Simona v zabavišni park. Tja je šla tudi Tjaša. Ob vstopu je videla veliko stojnic s hrano, ter veliko naprav za zabavo.

Takoj si je kupila rožnato peno. Ko jo je pojedla, je odšla v hišo magičnih ogledal. Zdelo se ji je čudno, da se je v nekaterih videla suho, v nekaterih pa močnejšo. Tjaša sta šla tudi Simon in njegova mama. Simon je lovil sladolec. Z vlakom sta se peljala v hišo strahov. Tam motri sta zelo kričala. Tjaša sta skozi tunel, ki je vedno, ko je kdo prišel odprl usta in rekel NJAMI!!! Simon je šel potem na vrtiljak, mami pa se je še vedno vrtelo, zato ga je samo gledala. Medtem je Tjaša glasno dala v luknjo, da jo je fotograf slikal. Nastala je slika na travniku, s šopkom v Tjašinih rokah. Želela je iti na prosti pad, vendar ji je bilo že od gledanja slabo. V glavi ji je naredilo BLISK in si je

predstavljala, kako mami kliče, kako je odšla domov. Budi Simon in mami sta šla domov in od utrujenostiaspala.

Učenec, OŠ Naklo

(ni prinesel soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

»V šolo moraš Pepček,« je rekla mama Pepčku. Pepček je poskusil pobegniti skozi šolsko okno in tam srečal Lizo. Malo sta se pogovorila, potem pa odpravila v šolo. V razredu je učiteljica razlagala o slovenščini. Vsi so poslušali, ko se je Pepček usedel, pa je: »Avč!« Ga je zbadlo. Polila se je nanjga vedro vode in je bil ves blaten od blata. V razredu so ga vsi zafrkavali. Potem pa je prišel ravnatelj in vse kaznoval. Za kazen so morali pospraviti učilnico. Ko so jo pospravili, pa so šli ven in se igrali z različnimi igrami.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Zabavišni park

Simon je mamo vprašal, če ga bo peljala v zabavišče, ona pa mu je rekla, da ga bo peljala.

Ker se je Tanja čezelo dolgočasila, ~~je~~ je odšla v luna park. Najprej je jedla zelo dobro peno, potem pa je odšla v hišo ogledal, kjer se je Simonova mama jezila da Simon ne bo odšel s sestro. V hišo strahov ni hotela iti, saj je tam vse tako hrupno. Odšla je tudi na slikanje obrazov in na prostipad, kjer je neki fant skoraj bruhal, njej pa je bilo ledu.

Proti si je zapisovala kaj je počela. Fant jo je vedno gledal in vprašala ga je kdo je on.

Učenec, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Pepček je zelo nerad hodil v šolo. Nekega dne ga je mama potisnila skozi šolska vrata. Ker mu v šoli ni bilo všeč, je splezal skozi okno in skočil ven. Zunaj ga je pričakala prijateljica. Povedala mu je, da mora v šolo. Odpeljala ga je v razred, kjer je učiteljica otrokom že razlagala snov. Pepček se je usedel na stol, na katerem so bili žebli in zaklical: »Avč!« Nato so ga polili z mrzlo vodo in začeli pihati vanj. Učitelca ga je okregala. Začel je jokati. Učenci so šli do ravnatelja in vprašali, kaj naj storijo. Ravnatelj jim je predlagal, da priredijo športni dan. Odkorakali so ven in priredili športni dan. Hodili so s hoduljami, plezali po drevesih, skakali s padali in streljali z lokom.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Zabavišni park

Začelo se je Z jutrom, ko je 11-letna neimenovana deklica ugotovila za lina park tako kot tudi deček Simon. Z neimenovano deklico sta se spoznala pri stojnici s hrano. Dobro sta se spoprijateljila, saj sta skupaj počela nove stvari: skupaj sta jedla sladkorno peno, se zabavala z žrcali, šla v rišo strahov, skupaj sta se slikala in polna adrenalina odrinila na prosti pad.

Tistega vročega poletnega dne mislim, da sta oba ohranila v zelo lepem spominu.

Ustno pripovedovanje ob slikah

Pepčka je mama prisilila, da je hodil v šolo. Neimenovana, Pepčkova prijateljica, pa je to opazila. Pepček ni maral šole, saj so v šoli imeli vsi predsodke o njegovi obliki telesa. Neimenovana mu je povedala, da je v šolo potrebno hoditi. In se ne oziraš na to, kakšne predsodke imajo o tebi tvoji sošolci. Pepček je razložil Neimenovani, kako se v šoli iz njega zafrkavajo in mu govorijo, da je debel. Pepček in Neimenovana sta odšla nazaj v šolo. Vsi so se skupaj usedli in učiteljica je začela razlagati snov. Pepčkovi sošolci pa so bili tako nesramni, da so na Pepčkov stol položili nekaj žebeljev, tako da je Pepčka zabolelo in je kar skočil iz stola. Nanj so polili vodo in ga obmetavali z blatom. Neimenovana je to vse videla, zato je hotela Pepčku pomagati. Neimenovana je Pepčka in njegove sošolce odpeljala do ravnatelja. Neimenovana je svetovala, kaj bi lahko naredili, da bi se skupaj bolje spoznali in da ne bi imeli več tako velikih predsodkov o Pepčkovi obliki telesa. Ravnatelj je predlagal, da bi imeli športni dan. Neimenovana, Pepček in ostali sošolci so odkorakali do dvorišča in skupaj so plezali po drevesih, skakali s padali, streljali z loki in hodili s hoduljami.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVIŠČNI PARK

Eni Pepi in mami Pepca sta se odpravila v trgovino. Na poti v trgovino je Pepi ogledal zabavišni park. Mamo je hitro vprašal, če gresta v zabavišni park. Mamo mu je odgovorila, da brata odloži takrat, ko bo sestra Pepka v šoli.

Naslednji dan sta odšla v kot, ki je Pepka slutila. Pepca veselje se je pretihotapila v avto, sebi pa je vzela nekaj denarjev, ki ga je priskrčila. Med tem ko sta se mami in sin zabavala ob hiši strahov, se je Pepka mautila iz peno in kot-dogem. Mamo je kar hitro odšla domov, Pepca pa je postala v zabavišnem parku. Nekaj časa sta tam pa je Pepi ugotovil, da je njegova sestra v zabavišnem parku. Slikali so jo, jo občudovali... Dokler Pepca ni prekipela. Dej so vsi hoteli njeno sliko.

Sestra in brat sta odšla domov, saj je Pepi po telefonu povedal mamici.

Učenec, OŠ Naklo

(ni prinesel soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Nekega dne je Pepčkova mama Pepčka potisnila skozi šolska vrata. Pepček se je ustrašil in takoj, ko je mama odšla, skočil skozi okno. Zunaj ga je počakala prijateljica Metka in je rekla, da v šoli dobiš veliko prijateljev in se zelo veliko naučiš. Odpeljala ga je v razred, kjer je učiteljica že pripovedovala novo snov. Pepček se je usedel na bližnji stol, a sošolci so bili tako nesramni, da so mu na stol nastavili žebličke. Z glasnim av je odskočil in sošolci so ga polili z vodo in ga obmetavali z blatom. Prijateljici Metki to ni bilo všeč in učiteljica jih je odpeljala k ravnatelju. Ravnatelj je rekel, da jih je treba kaznovati, a Pepček se je domislil, da bi lahko priredili šolo v naravi, da bi se bolje spoznali. Plezali so po drevesih, streljali z lokom, skakali s padalom in hodili s hoduljami. Pepček je bil zelo vesel in zelo rad je hodil v šolo.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Kalavitični rant.

Simon je vprašal svojo mamo, če ga lahko pelje v kalavitiče.

Skimporana ju je opazila. Vedela je v kalavitiče in si kupila sladkorno peno. Vedela je do Simona in videla svoje niče, niče Simona in njegovo mamo.

Vsihi strah se je nekaterim ljudem zdela strašno.

Sebi klovec je vpi, da se lahko ljudje pridejo slišati. Simon in Skimporana sta odšla proti domu in Simonova mama ju je gledala tist buralo sibo.

Skimporana si je vse razpisala.

Učenka, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Nekega dne je mama hotela Pepčku dopovedati, da more hoditi v šolo, vendar Pepčku šola ni bila prav nič všeč, zato je splezal skozi okno v park. Tam ga je čakala njegova prijateljica Lucija. Rekla je, da je šola zelo odlična, da se iz nje lahko veliko naučiš. Zato sta šla skupaj v razred, kjer je učiteljica že razlagala novo snov. Ko se je Pepček usedel, je začutil bolečino in je rekel: »Avč!« Prijatelji so bili tako nesramni, da so mu na stol prišli žebličke in ga polili z vodo ter obmetavali z blatom. Učiteljica je bila jezna, Luciji pa to ni bilo všeč. Dala je predlog, da bi lahko šli k ravnatelju in da bi se zmenili, da to ni prav in da morajo nekaj narediti. Res so šli k ravnatelju. Ravnatelj je rekel, naj organizirajo šolo v naravi. Vsi učenci so odšli v šolo v naravi. Tam so plezali po drevesih, streljali z lokom, hodili s hoduljam in vsem je bilo to zelo všeč, tudi Pepčku.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Zabaviščni park

Nekega dne sta se Simon in njegova mami sprehajala. Simon je zagledal tovarnjake na katerih so bile reklame iz vabilom v Luna park. Simon je mami vprašal, če ga bo lahko peljala v park. Čna pa mu je odgovorila, da ga bo peljala. Prav tisti dan se je tja odpravilo veliko obiskovalcev. Ko je prišel v park je kupil sladko peno. Grečal je nekega fantiča, kateremu so se pocedile slike, ko (ga) je gledal ^{Simona} peno v rokah. Po poti je razmišljal o dlaki Miškah in izrezljanih bučah. Pred vstopom v železo strahov mu je mami dala še nekaj nasvetov. Na vlakcu ga je bilo strah pajker in pošasti. Četel je tudi na vrtiljak in prosti pad. Fotograf ga je slikal prav v trenutku, ko ga je bilo zelo strah in je položil roko na usta.

Učenec, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Nekega dne je živel Pepček, ki ni hotel hoditi v šolo. Nekega dne ga je mama prisilila in ga potisnila skozi šolska vrata. Takoj, ko je prišel v razred ga je spreletel strah. Skočil je skozi okno, a pod oknom ga je že pričakala njegova najboljša prijateljica Mija. Mirno ga je prepričala naj hodi v šolo, da bo lahko imel službo in zaslužil denar. Pepček je prišel v razred in učitelca jih je že učila glasbe. Ko se je Pepček hotel usesti, so mu sošolci na stol nastavili žebličke. Pepček je skočil od stola in se zadr: »Avč!« Polili so ga z vodo in obmetavali z blatom. Pepček se je začel jokati in zelo mu je bilo žal. Mija je predlagala, da gredo k ravnatelju. Ravnatelj je predlagal, naj priredijo športni dan v naravi, da se bodo bolje spoznali. Skakali so z drevesa na drevo, skakali s padali, streljali z lokom in se zabavali.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Zabavišni park

Nekega dne je neimenovana škola šel šolov in se je videla napis luna park. Neimenovana je šla v dvorano in tam je jedla sladkorno pivo in prodajalec tudi hodil. Imeli so tudi velike smetke in velike zabavnega. Tudi na stegah je bilo napisano neimenovano. Imeli so tudi hišo strahov. Imeli so tudi vrtiček, lok in smetke rad.

Učenka, OŠ Naklo

(izobrazba staršev: višje strokovna)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Nekega dne je Pepčka mama prisilila, naj gre v šolo. Pepček ni maral šole, zato je skozi okno odhitel ven. Zunaj ga je pričakala njegova prijateljica Nina. Skupaj sta šla v šolo, kjer je učiteljica že pripovedovala novo snov. Pepček se je hotel usesti na stol, toda učenci, ki so bili nesramni do njega, so mu na stol postavili žebličke. Z glasnim avč je skočil iz stola. Učenci so ga polili z vodo in obmetavali z blatom. Pepček ni maral šole, zato ker so ga učenci zaničevali. Vsi so odšli k ravnatelj in ravnatelj je predlagal, naj naredijo šolo v naravi. Vsi so odhiteli ven in se zunaj igrali. Streljali z lokom, hodili s hoduljami in skakali s padalom.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Nekega dne je mama peljala Limana v nabornišni park. Najprej sta odšla v lučni park kjer sta si kupila karkoli sladkorno peno in si kupila karto za na vlak smoti. Bila je tudi neka dekle in videla podoba sebe. Liman je skoraj polizal sladkorno peno. Odšla sta v hišo strahov, notri je kar odmevalo hrup in cviljenja. Tuda sta se na gugalmicah. Odšla sta na prosti pad. Tam je bila dekle že kar sedezu ustvarila sta se in odšla. Dekle je vzela sliko o kojoj je človek prepoznal jo je odgnal stran.

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mamica je Pepčku povedala, da mora v šolo. Pepček se je upiral. Pobegnil je skozi okno, prijateljica mu je pomagala. Nato je mu prijateljica odnesla torbo, Pepček pa je ostal tam. Potem je učiteljica poučevala. Ko se je Pepček usedel na stol, ga je nekaj zbolelo. Nato je šel v razred in so začeli razgrajati. Prijateljica je rekla, da morajo domov. Nato so odšli skakat s padalom.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVIŠČNI PARK

Limon je vprašal mamicu ali gresta v zabavišni park.
Na ~~se~~ seveda. Nato je prišla Neimenovana. Jedalo je pono
se zabavala. Limon je odšel v hišo strahov, bil je
strahu saj je tam nista govoril pojedel te bon njavo.
Nato šel parka rekel prosti pad je odprta neimenovana
je odšla na prosti pad. Ko je prišel dol si je kupil
kokoš ter se je slisalo link, pok. Nato je nekoga
v tisti si je bila na prostem padu udarila
po nosu in v glavo.

KONEC

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

»Moraš v šolo Pepček. Pepček, kaj pa je?«

»Nočem v šolo.«

»No ali smo vsi?«

»Avč! Meeee!«

»Kaj pa je Pepček? Vsi na svoja mesta. Kaj je bilo?«

»Nič, samo Pepček se je usedel ter ga je zbolelo.«

»No, sedaj pa vsi iz šole.«

»Juhuhu, jeeee!«

Pisno pripovedovanje ob slikah

12

Spis

[Bilo je nekako čudno navidezno pravno na nekakšni park. Je od kungu se je delalo nepokolno vključje. Tako je veliko otrok kamosilo mame, da gredo v nekakšni park. Tako je bilo tudi iz mladence Karja. Preživela se je, da li ji bila čimprej matri in to ji je uspelo. To je bila matri je brez kosa. Bila mi sladkorni nemi, le je bilo edliena. To je skoraj tuel kral jeje je srečala namence. Tudi v hui, strahar je bila jeje je mogočelo posati. Ni pokazila tudi na antea gupnice in udanec. v lobzansko Inico in dosegla rekord, zelo vše ji je bilo slikanje v olilki princere. Njem najljubši del pa je bilo spuščanje na mostem padu na katerem je šol kar dvakrat. Vendar ni bilo vse popolno raj je mislila nepotnika na mostem padu, da ji da, slike ampak potem je misel stonjši in je shizalca. Kljub temu je imela dobre spomine na nepokolno vključje.

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: visoko strokovna/univerzitetna)

Ustno pripovedovanje ob slikah

»Moraš v šolo Pepček,« je mama nagovorila Pepčka.

»Ampak jaz nočem v šolo,« se je upiral Pepček.

Zato zlezel skozi okno, pri tem mu je pomagala njegova prijateljica.

»Kaj pa če bi šla vseen v šolo? Dej no, sam dons,« ga je nagovorila sošolka.

In tako sta se odpravila v razred. Učiteljica je šla v razred.

»Nehajte razgrajati učenci, pouk se je začel.«

Pepček se je usedel na stol ter začutil strašno bolečino. Usedel se je na kup žebļjev. Začeli so ga obmetavati z blatom ter polivati z vodo.

»Meee!« se je jokala Pepček. Vsi sošolci pa so se smejali.

Potem pa je prišel v razred ravnatelj ter nagnal učence iz šole ter rekel: »Da mi nikol več ne pridete nazaj!« Vsem je dal cveke.

Tako so se odpravili iz šole ter se začeli zabavati po svoje.

Konec.

Pisno pripovedovanje ob slikah

»Mami, mami,« je rekel Simon, »ali bi me peljala v vabovine?«
»Simon, Simon,« je prikemavala mama.
»Oke, kiki, prihajam karapark.« je rekla mami, ko je pobegnila mami.
»Ko je vstopila si je dala spazeka iz sladkane mame:«, »U, ko jo ne moreta
jesti Simon in mama, hehehe.«
»Kato je vstopila k ogledam čudni oblike ter se razula v odvane. Šlo nato je
opazila Simonu in mamo.
»Simu, moram se nekam skrit kamorkoli,« je pomislila, »mamo, da me ne
najdejo, na pogljino, kiva strahor tam me bo Simon in mama.«
»Kako tamno je,« si je rekla ko je bila že v hiši.
»Gigantske tavanlele,« »U, kvočena luča.« in, »stana, majojda kjo.«
»Je glavo iz ojenih ust.
Potem pa se je iz iz se odpravila.

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je hotela prisiliti Pepčka, naj gre v šolo, vendar je splezal skozi okno in se temu izognil. Pri tem mu je pomagala prijateljica. Vendar je potem prijateljica s svojim nežnim pogledom prisilila Pepčka, naj gre v šolo. Ko je prišel v šolo se je usedel na stol, kjer so bili žebliji. To so mu postavili prijatelji. Nato so ga začeli polivati z vodo ter se mu posmehovati. Tedaj je prišel ravnatelj ter vse nagnal iz šole. Vsi so takoj pobegnili na vse strani ter se začeli igrati po svoje.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVIŠČNI
PARK

21

Simon pravi, da je njegova mamica, če bi bil
lahko šel v zabavišni park. Tam se z mamo odpravila
v zabavišni park, tam so bili tudi številni otroci.
Tudi si buri sladkorno peno in se mešajo
v zabavišni park. Med hojo opazi nekaj
rožete rože v zabavišni park. Tam sta
Simon in njegova mama se skupaj odpravila
na vlačje smiti. Tja so se vozili na
vlačje smiti in bil je na smiti
postavljen. Tja so prišli iz vlačje smiti
so bili razrešeni, da nihče ni smel od
traku. Imeli so veliko močviri za
nabiranje zabavice. Tudi je bil ustiljak,
postelja, postelja za hude itd. Zabrati
so si posteljo. Tja so prišli
z posteljo, kjer je nekdo razbil
posteljo.

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(ni prinesla soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je hotela, da gre Pepček v šolo, ampak Pepček tega ni hotel. Potem pa je prijateljica videla, kako Pepček noče iti v šolo. Potem je Pepček hotel iti skozi okna. To pa mu je pomagala prijateljica. Pepček je povedal, da noče iti v šolo, prijateljica pa mu je govorila, da danes naj pa le gre. Potem sta se odpravila v šolo. Učiteljica je prišla in začela razlagati. Pepček se je usedel na stol, kjer so bili žebli. To so mu nastavili prijatelji. Vsi so ga začeli obmetavati in polivati z vodo. Potem pa je prišel ravnatelj ter vse nagnal ven iz šole. Potem pa so se po svoje igrali.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVIŠČNI PARK

Nekega dne se mama in Simon sprehajata po mestu. Simon je pogledal zabaviščni park in mama mu je odgovorila naj kar gre. Tam sta srečala prijateljico Tino. Videla sta da ima sladkorno peno. Potem sta videla hišo strahov. Bila je zelo "grozna". Tina je šla odšla na vrtiljak, prosti pad. Potem pa je dobila še sliko od prostega pada. Pogledala je fanta, ki se je s njo nujal na prostem padu. Povedala mu je da je zelo smešen na sliki na prosti pad in se začela smejati.

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(ni prinesel soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je Pepčku zatežila, da mora v šolo, vendar Pepček je splezal skozi okno, pri tem mu je pa pomagala prijateljica in ga prisilila, da gre v šolo. V šoli so mu prijatelji nastavili žeblje na stol, zato da ga je zelo zabolelo in je zakričal: »Avč!« In ga potem začeli polivati z vodo. V razred je prišel ravnatelj in jih nagnal iz šole, vendar so se prijatelji še vedno odšli igrat po svoje in so se igrali z lokom, padalom in so tudi malo plezali in take podobne reči.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Mimo te sta se Simon in njegova mama sprehajala.
Simon je pozil zabavišče. Cila sta se odpravila v
zabavišče. Veliki ljudi so hodili v LUNA PARK. Dobra
gospa tudi, ki ni je potem kupila sladice. Neki otrok pa hot dog.
Ta gospa si je ogledovala slike nekaterih oseb. Potem je
ogledala slike rekla: »Ali se me bojiš?« Cila je
tudi odpravila stran. Simon je videl svojega prijatelja.
Taj ni bilo Jure. Kupila sta si sladoled.
Simonova prijateljica sta se odpravila v hišo strahov.
Ženska se je zelo bala, moški se je pa smejal. Simon in
Jure sta se odpravila na neba igrala. Tam je
bil bobnar, ki je dobil petintrideset točk. Ta
igralo, ki sta bilo na njih Simon in Jure so
bila zabavna in re strojno. Ženska in moški sta
odšla na prosti pot. Potem sta drug na drugega
kričala in se obegala. Varnostnik, ki je tam stal
je opazil da ženska ni imela karte. Zato so jo
slikali.

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je rekla Pepčku: »Pepček zbudi se. Moraš v šolo.« Vendar Pepček se je zelo močno upiral, saj ni maral šole, saj je vedel, da imajo zelo neprijazno učiteljico. Nato je zaslišal pod oknom, da ga je klicala sošolka. Sošolka ga je poklicala, naj spleza skozi okno, da gresta v mesto, vendar ju je dobila mama. Nato sta morala v šolo. V šoli se je Pepček usedel na stol z žebli, zelo ga je bolelo. Sošolci so ga polili z vodo ter se mu posmehovali. Učiteljica se je zelo razjezila in poklicala ravnatelja. Njegova prijateljica pa se je rekla: »Saj bo.« Potem je prišel v razred ravnatelj. Bil je zelo jezen. Vsem otrokom je podelil ukore, sošolka pa je rekla: »Bravo ravnatelj, tako se dela!« Nato so morali vsi ven iz šole ter so morali tega (ne vem, kako mu je že ime) peljati v bolnišnico. Zunaj so se vsi otroci igrali, nekateri so plezali, hodili s hodiljami, spuščali s padalom ter streljali z lokom. Konec.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Žalovisčni park

14.

Končno vikend. Lika je črte težko čakala
na ta dan. Ošla je v luna park. Lika
se je nekaj izmislila da je lahko prišla
mimo množice pred vhodom. Ko je prišla
mater si je kupila sladkorno peno. Ošla
je v hišo smeha. Stopila je pred ogledala
v katerih je videla sebe v smešnih oblikah.
Zaradi tega je odšla v hišo strahov. Videla je
pijbo, rožo ki je ljudi ter mnogo drugih strašnih
reči. Nato pa je odšla na boks, slibanje,
ortiljak in prosti pad. Nazadnje pa je odšla
še v kino gledati grozljivko. Ko njo se je
dan končal. KONEC!

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(ni prinesla soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je Pepčku rekla, da mora iti v šolo, a Pepček ni hotel v šolo. Skozi okno je odšel ven, pri tem mu je pomagala prijateljica. Prijateljica ga je prepričala, naj gre v šolo in on je res odšel. V razred se je usedel na stol, na stol so mu prijatelji nastavili žeblje. Usedel se je nanj. Zelo ga je bolelo. Na koncu pa so ga obmetavali z vodo in z blatom in hecali so ga. Prijateljica mu je pomagala. V učilnico je stopil ravnatelj in ostale otroke, ki so ga hecali in obmetavali, okregal. Otroci so odšli ven, on pa je odšel k zdravniku zaradi žebljev. Zunaj so se otroci igrali, so odšli s padalom, streljali z lokom in plezali.

Pisno pripovedovanje ob slikah

ZABAVIŠČNI PARK

16.

Nekega dne se v mesto pripelje zabavišni park. V zabavišni si želi tudi punčka Neli. Punčka neli ni človek ampak je super človek. Neli gre najprej do sladkornih pen kmalu vidi kako so se iz nje norčevali otroci, ko so jo risali. Videla je kako sta se dva otoka peljala v hišo strahov. Tam je bilo gotovo zelo grozno. Zagledala je vrtigale, boks in sama je odšla na modno revijo. Nato je odšla še na prosti pad z gospodom Janom. Jan ni bil tako prijazen ko sta dobila slike se ga do nasmrčal.

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(ni prinesel soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je Pepčka preganjala naj gre v šolo. Porivala ga je skozi vrata. Pepček je odšel skozi okno, ampak ga je sošolka prepričala, naj gre v šolo. V šoli se je usedel na žeblice, katere so mu nastavili svoji prijatelji. Potem so ga obmetavali z blatom ter z vodo. V učilnico je stopil ravnatelj ter jih močno okregal in podelil veliko domače naloge. Zunaj so se igrali s hoduljami, plezali in skakali.

Pisno pripovedovanje ob slikah

6

ZABAVIŠČNI PARK

Nekoga dne sta se Joneček in Manica odpravila v zabaviščni park. Videla sta punčka ki je vanj puthatopila. Jedela je sladkorno peno in šla v deželo mral.

Šla sta tudi v vogom mmati. Šla sta tudi na vrtljak, tista punčka pa se je slikala. Potem so sli na prosti pod. Tista punčka pa se je dobila sliko iz prostega poda, nenadoma so njeni zobje postali ostri. Videla pa je še nekoga ostriimi zalmi.

konec

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: višje strokovna)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Pepček se je upiral, ker ni hotel v šolo. Slišal je svojo sošolko, povedala mu je, da ne bo nič hudega. »Moraš v šolo Pepček,« je rekla. In res je odšel. Prijatelji so mu nastavili žeblice in se je usedel na njih. »Avč!« je zacvilil. Ker je to slišal tudi ravnatelj, je prišel v razred in rekel, da naj se to ne zgodi več. Nato so se začeli obmetavati z blatom in s kamni. Bum, bum in ravnatelj jim je povedal, naj nikoli več ne pridejo v šolo, saj jim ni treba. Zunaj so se igrali po svoje. Spuščali so se s padalom, streljali z lokom, s hoduljami, v mislih pa je imela tudi balon.

Pisno pripovedovanje ob slikah

19

Zabavišni park

Simon je mamico prosil, če ga bo peljala v zabavišče. Mamica pa je pokimala. Tina pa se je kar sama odpravila v luna park. Tina si je kupila sladkovno peno. Simonu pa je mamica kupila liziko. Odpravili so se v hišo strahov ko so prispeli notri so se tverdi od strahu. Potem so šli na vrtiljak. Nek gospod je govoril, da imajo tukaj najboljšo gimnastičarko. Sedla pa je boksal v vrečo. Tina in Klemen sta odšla na prosti pad. Tina so šli kar lažje poborci. Žan in Ajda pa sta nekaj nameravala. Žan je Tino zelo prestrašil. Sicer je bila to samo tabla iz kuhne na glavo. Tina pa je dala glavo v kuhno.

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

»Moraš v šolo Pepček.« Pepček ni hotel v šolo, splezal je skozi okno, a ga je vseeno sošolka nagovorila, da mora iti v šolo. Pepček je šel s sošolko v šolo. Ko je prišel v šolo, se je usedel na stol, kjer so bili žebliči, ki so mu jih nastavili prijatelji. Potem so ga polivali še z blatom in vodo. V razred je prišel ravnatelj ter je vse izgnal iz šole in otroci so šli po svoje. Igrali so se s padali, so leteli, lok streljali in še marsidruge igrice.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Št. 10

Zabaviščni PARK

Neki dan je stroh vprašal mami ali gre lahko v zabaviščni park, mama mu je odgovorila lahko sin. Kasneje je neka deklica odšla v luna park jedla se sladkorno peno šlo v hišo stroh, neka dva dečka sta jedla sladolede in rekla še nikoli nisem jedel tako dober sladolede. sine ne tja nat je mama rekla, a deček je šel natni z neko prijateljico v hišo stroh na žetih vrat v hišo stroh je bila bostko pred vhodom ko sta prišla natni sta hotela parki v maraš vse prasti so govorile bu BU BU. Dvojce je bilo veselo nekateri so bili na ventilatoru nekateri se slikali drugi so šli na prasti pod punčiki so se laje veseli govin tako so se igrali daleč se ni končalo
Konec

Učenec, OŠ Simona Jenka Kranj

(ni prinesel soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je Pepčka porivala skozi vrata, ker ni hotel v šolo. Pepček je šel skozi okno in pri tem mu je pomagala prijateljica. Prijateljica je Pepčka prisilila, da gresta v šolo. Tam so mu postavili žeblice. Polivali so ga z vodo in obmetavali z blatom. Pepček je jokal. Ko je prišel ravnatelj, je vse spodil iz šole. Zunaj so se vsi prijatelji igrali, leteli in se streljali z lokom.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Kabovrški park

1.

Ko je Simon videl kabovrše je takoj vprašal mami če ga pelje
mami je rekla da bo Simon je bil zelo vesel. Ko so vstopili v luna park je
imela neka dekle nekaj na hrbtu. Dekle je imela sladkorno peno. Kateri sta jita jo
Simon in mami nasledovali. Nekaj dečki so šli na vlak niti tako so se
bali in tudi hobotnica je. Ko so prišli v igralnico so videli boks
in zelo hitro niti kaj najbolj vesel pa je bil prstipad tam je
šla tista dekle in nato je dala nekemu fantu pokorbo in v ustih mu
je na bliskalo.

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je vso pot, od doma do šole, Pepčka rinila v ustanovo, v katero je vsako jutro hodil in ga porinila skozi vrata. Pepček se je znašel, šel v razred in ven je zlezel skozi okno. Za vogalom ga je pričakala sošolka, ki ga je prepričala, da se vrne v razred. Učiteljica pa ga je že čakala. Učenci so mu na stol nastavili žebličke, potem pa ga začeli polivati in obmetavati z blatom. Učiteljica jih je kregala, a ni nič pomagalo. Ravnatelj je prišel v šolo in jih jezo nagnal iz šole, kjer so se v veliki koloni posvetili igranju, spuščanju pedal in streljanju z lokom.

Pisno pripovedovanje ob slikah

Mama in njen sin Simon stojita ob ploščasti ma ploščniku, ki so mu ga pripeljali tovarnjaki z oglašom za lunapark. Zmerita se, da bosta Superjunakinja jima sledi po raznih stojnicah in liže peno, da liže bolj slaba iz mrazico. Pot jim nastavijo zanimiva ogledala, potem pa porušijo do hiše strahov, ker mama in sin doživita nekaj, kar je presegalo njuno domišljijo. Skrivnostno bele jima sledi tudi sem: njena brimba je fotograf, ki jo nika. Po tem sledi še zadnja postojanka: Prosti pad. Superjunakinja se spusti proti tlom s Simonom ter končno dobi, kar je želela: njuno skupno sliko, ki jo se danes hrani.

Karec

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(izobrazba staršev: srednješolska)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je Pepčka rinila v šolo, zato ker ni hotel. Zato je zlezel skozi okno, tam pa ga je pričakala sošolka. Nagovorila ga je, da mora iti v šolo. Skupaj sta šla v šolo. Tam so mu sošolci pripravili stol, na njem pa žebličke. Nato se je Pepček usedel na stol. Zelo ga je zbolelo. Zakričal je: »Avč!« Nato pa so ga polili z vodo in začeli so ga obmetavati z blatom. Nato pa so se mu še posmehovali. Ravnatelj je bil zelo hud in je učencem rekel, da morajo takoj iz šole. Učenci so se začeli igrati: leteli so s padalom, se streljali z loki in hodili s hoduljami.

Pisno pripovedovanje ob slikah

4. zabaviščni park
"Pridite, pridite" se je slišalo iz tovarnyakov za zabaviščni park. ^{Simon} ~~Simon~~ je vprašal mamo, če bi lahkošla v zabaviščni park. Mama je rekla da ga bo peljala. V prenovanja v park si je Neimenovana govarila "Moram prehiteti Simona!" Sappsej je šla po sladkorno peno in nato v hiso ogledal. Bilo ji je strano. Simon je mamo vprašal če gresta lahko v hiso stophoo. Mama je dovolila. Z vlakom so se odpeljali v hiri na kričali. Ko so prišli na d bolj odprt del so jih vabili na predstave, a Simon se je odločil za prorti pad. Ko Simonom je šel se negde na prorti pad. Saredilo je blisk, Neimenovana je zakričala "Ejoj!"

Učenka, OŠ Simona Jenka Kranj

(ni prinesla soglasja staršev)

Ustno pripovedovanje ob slikah

Mama je rinila Pepčka v šolo, ker ni hotel. Hotel je splezati skozi okno, ampak mu je sošolka rekla, naj gre nazaj. Pogovorila sta se in šla v razred. Učiteljica jih je že pričakala in že razlagala snov. Pepček se je usedel na žeblje, poleg tega je dobil vedro vode na glavo in kepe blata. Vsi so se mu posmehovali in obmetavali z zvezki. Učiteljica jih je kregala, a nič ni pomagalo. Šla je po ravnatelja. Ravnatelj jih je napodil ven iz šole. Potem so se vsi spuščali s padali, streljali z lokom in hodili s hoduljami. Konec.

Pisno pripovedovanje ob slikah

9. Zabavišni park

V mesto je prišel zabavišni park. Vsi otroci so se ga veselili, tudi punca po imenu Ana. Tudi mama je šla. V zabavišču so bili vlak smoti, sladkorna pena, hiša strahov in prosti padci ter še veliko več. Najprej je šla v hišo ogledal, nato pa se v hišo strahov. Tam so vsi kričali besede, kot so 'Aaa', 'Strah me je' itd. Nato je šla še na prosti padec, kjer je vjela zlikovca, ki sta hotela prosti padec pokvariti, da bi ljudje umrli. A poklicala je policijo in policija ju je odpeljala v zapor, ona pa je bila dréavna junakinja in odlikovana s posebno nagrado. Nato se je zbudila.

KONEC

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo z naslovom Zmožnost pripovedovanja in pisanja enajstletnikov v celoti moje avtorsko delo ter da so uporabljeni viri in literatura navedeni v skladu z mednarodnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Ljubljana, september 2012

Mojca Sitar